Upozorňujeme, že výchozí pt verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

angličtina

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: en

Swipe to change

Platební neschopnost

Portugalsko

1 Proti komu lze zahájit insolvenční řízení?

Úvodní poznámka:

Právním základem informací uvedených v tomto souboru je v podstatě zákon o úpadku a restrukturalizaci podniků schválený legislativním nařízením č. 53 /2004 ze dne 18. března 2004 a naposledy revidovaný zákonem č. 84/2019 ze dne 28. června 2019, na nějž se dále odkazuje podle jeho portugalské zkratky jako na zákon CIRE.

Zákon CIRE je k dispozici v portugalštině, v zásadě v nejaktuálnější verzi, na internetových stránkách okresního státního zastupitelství v Lisabonu:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=85&tabela=leis

Vzhledem k doporučení Evropské komise, aby byl tento dotazník zodpovězen podrobně, k vysoce specializované povaze otázek a požadavku vyplývajícímu z článku 86 nařízení č. 2015/848, aby Evropská soudní síť pro občanské a obchodní věci poskytla informace o vnitrostátním právu s cílem napomoci odborníkům v ostatních členských státech, kteří se zabývají přeshraničními insolvenčními řízeními, bylo rozhodnuto o tom, že v mnoha níže uvedených odpovědích budou citovány právní předpisy vztahující se na danou situaci. Důvodem je snaha zabránit případným nepřesnostem v požadovaných technických informacích a skutečnost, že nahrazení obsahu těchto ustanovení jiným vysvětlením by (jak se zdá) vedlo k delšímu textu. V ostatních případech se mělo za to, že postačuje odkázat na právní předpisy bez jejich citace a shrnout příslušnou situaci, na kterou se vztahují.

Odpovědi v tomto souboru obsahují informace o insolvenčním řízení, na něž se odkazuje v čl. 1 odst. 1 zákona CIRE.

Kromě samotného insolvenčního řízení jsou v zákoně CIRE stanoveny rovněž dva zvláštní postupy: zvláštní řízení o restrukturalizaci nebo „revitalizaci“ uvedené v čl. 1 odst. 2 zákona CIRE a zvláštní řízení o dohodě o splacení dluhu podle čl. 1 odst. 3 zákona CIRE. Informace o obou těchto zvláštních postupech jsou uvedeny v odpovědi na otázku č. 2.

Informace, které jsou zveřejněny v rámci insolvenčního řízení (stanovené v článku 24 nařízení č. 2015/848), ve zvláštním řízení o revitalizaci a v řízení o dohodě o splacení dluhu jsou k dispozici na internetových stránkách pro soudy Citius, které spravuje ministerstvo spravedlnosti:

https://www.citius.mj.pt/portal/consultas/ConsultasCire.aspx

DRUHY ŘÍZENÍ

V článku 1 zákona CIRE jsou stanoveny tři různé druhy řízení, která lze zahájit s ohledem na různé kategorie věřitelů:

insolvenční řízení, které se může vztahovat na společnosti nebo fyzické osoby;

zvláštní řízení o reorganizaci, které se vztahuje pouze na společnosti (články 17-A až 17-J zákona CIRE);

zvláštní řízení o dohodě o splacení druhu, které se může vztahovat na jakéhokoli dlužníka kromě společností (články 222-A až 222-J zákona CIRE).

Článek 1 zákona CIRE zní takto:

„Článek 1

Účel

1 – Insolvenční řízení sestává z obecného řízení o vymáhání pohledávek, jehož cílem je uspokojení věřitelů způsobem stanoveným v insolvenčním plánu na základě restrukturalizace společnosti prostřednictvím majetkové podstaty, nebo není-li to možné, likvidací majetku dlužníka a rozdělením výtěžku mezi věřitele.

2 – Nachází-li se společnost ve složité ekonomické situaci nebo hrozí-li ji bezprostřední úpadek, může požádat soud o zahájení zvláštního řízení o revitalizaci v souladu s články 17-A až 17-J.

3 – Nachází-li se jakýkoli jiný dlužník ve složité ekonomické situaci nebo hrozí-li mu bezprostřední úpadek, může zmíněný dlužník požádat soud o zahájení zvláštního řízení o dohodě o splacení dluhu v souladu s články 222-A až 222-J.“

V článku 2 zákona CIRE se konkrétně uvádí, že insolvenční řízení lze zahájit vůči:

jakékoli fyzické nebo právnické osobě

pozůstalosti bez dědice

sdružením bez právní subjektivity a zvláštním komisím

společnostem občanského práva

obchodním společnostem nebo společnostem občanského práva majícím obchodní formu ke dni konečné registrace smlouvy, kterou jsou založeny družstvům před registrací jejich legálního ustavení

jednotlivým provozovnám s omezenou odpovědností

jakékoli jiné samostatné majetkové podstatě.

Insolvenční řízení nelze zahájit vůči:

veřejným právnickým osobám a veřejným podnikům

pojišťovnám, úvěrovým institucím, finančním podnikům, investičním podnikům poskytujícím služby, které zahrnují držení finančních prostředků nebo cenných papírů náležejících třetím osobám, a subjektům kolektivního investování, jelikož insolvenční řízení není slučitelné se zvláštními režimy, které jsou pro tyto subjekty stanoveny.

2 Jaké jsou podmínky pro zahájení insolvenčního řízení?

INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ

Podmínky pro zahájení insolvenčního řízení podle čl. 1 odst. 1 zákona CIRE:

Insolvenční řízení se může zakládat na restrukturalizaci společnosti nebo na likvidaci majetku a vyplacení věřitelů.

V rámci insolvenčního řízení obsahují články 235 až 266 zákona CIRE zvláštní ustanovení týkající se úpadku fyzických osob, včetně osob, které nepodnikají, a vlastníků malých podniků, jakož i úpadku obou manželů.

Zahájení řízení

Insolvenční řízení lze zahájit, jsou-li splněny podmínky stanovené v článku 3 zákona CIRE:

„Článek 3

Úpadek

1 – Má se za to, že dlužník je v úpadku, není-li schopen dostát svým splatným závazkům.

2 – Má se za to, že právnické osoby a samostatné majetkové podstaty, za jejichž dluhy nenese osobní a neomezenou odpovědnost fyzická osoba, a to přímo či nepřímo, jsou v úpadku, jsou-li jejich závazky zjevně větší než majetek oceněný v souladu s platnými účetními standardy.

3 – Ustanovení předchozího odstavce se nepoužijí, je-li majetek větší než závazky oceněné podle těchto pravidel:

a) u majetku a závazků se berou v úvahu identifikovatelné položky v reálné hodnotě, a to i tehdy, nejsou-li uvedeny v rozvaze;

b) pokud dlužník vlastní společnost, je ocenění založeno na zachování činnosti nebo likvidaci v závislosti na tom, co je pravděpodobnější, každopádně je však vyloučen obchodní převod;

c) dluhy vyžadující splacení pouze z rozdělitelných finančních prostředků nebo prostřednictvím majetku zbývajícího po uspokojení nebo zaručení práv ostatních věřitelů dlužníka nejsou do závazků zahrnuty.

4 – Bezprostřední úpadek se považuje za rovnocenný skutečnému úpadku, vyhlásí-li dlužník úpadek.“

Aktivní a pasivní legitimace

V článcích 18, 19 a 20 zákona CIRE, které jsou citovány níže, je mimoto stanoveno, kdo může a kdo musí podat návrh na prohlášení konkursu a za jakých podmínek:

„Článek 18

Povinnost podat návrh na prohlášení konkursu

1 – Dlužník musí podat návrh na prohlášení konkursu do 30 dnů ode dne, k němuž se o úpadku dozvěděl, jak je stanoveno v čl. 3 odst. 1, nebo ke dni, kdy si ho měl být vědom.

2 – Fyzické osoby, které ke dni prohlášení úpadku nejsou vlastníky společnosti, jsou od povinnosti podat návrh na prohlášení konkursu osvobozeny.

3 – Vlastní-li dlužník společnost, má se za to, že si byl úpadkové situace vědom poté, co od celkového neplnění jakýchkoli závazků uvedených v čl. 20 odst. 1 písm. g) uplynuly nejméně tři měsíce.“

„Článek 19

Kdo může podat návrh na prohlášení konkursu

Není-li dlužník způsobilou fyzickou osobou, bude za podání návrhu na prohlášení konkursu odpovědný příslušný orgán společnosti, nebo není-li takového orgánu, kterýkoli z ředitelů.“

„Článek 20

Ostatní osoby a subjekty, které mohou podat návrh na prohlášení konkursu

1 – Návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka může podat osoba, která je právně odpovědná za dluhy, kterýkoli věřitel, a to i s podmíněnou pohledávkou, bez ohledu na povahu pohledávky nebo státní zastupitelství zastupující subjekty, jejichž zájmy má podle zákona hájit, nastane-li některá z těchto situací:

a) celkové pozastavení hrazení splatných závazků;

b) nesplnění jednoho či více závazků, které vzhledem k dotyčné částce či k okolnostem nesplnění prokazují neschopnost dlužníka okamžitě dostát většině svých závazků;

c) skrývání se majitele společnosti nebo ředitelů společnosti dlužníka či opuštění sídla nebo hlavního místa podnikání společnosti v souvislosti s nedostatečnou úvěruschopností dlužníka a nejmenování řádného náhradníka;

d) rozptýlení, odevzdání, urychlená nebo destruktivní likvidace majetku a vznik fiktivních úvěrů;

e) nedostatečný obstavitelný majetek k uhrazení příslušné pohledávky v řízení o vymáhání pohledávek zahájeném proti dlužníkovi;

f) neplnění závazků stanovených v insolvenčním plánu nebo v plánu splácení pohledávek, jak je stanoveno v čl. 218 odst. 1 písm. a) a odst. 2);

g) celkové neplnění závazků v předchozích šesti měsících s jakýmikoli níže uvedenými dluhy:

i) daně;

ii) příspěvky na sociální zabezpečení a poplatky;

iii) dluhy vyplývající z pracovní smlouvy nebo porušení či ukončení takovéto smlouvy;

iv) platby jakéhokoli nájemného, včetně finančního leasingu, platby kupní ceny nebo splácení úvěru zaručeného hypotékou vztahující se na místo, kde dlužník vykonává svou činnost nebo má sídlo či bydliště;

h) je-li dlužníkem jeden ze subjektů uvedených v čl. 3 odst. 2, v případě, má-li větší závazky než majetek podle poslední schválené rozvahy, nebo je-li o více než devět měsíců v prodlení se schválením a předložením účetní závěrky, je-li ze zákona povinen tak učinit.

2 – Ustanoveními předchozího odstavce není dotčena možnost zastupování veřejných subjektů v souladu s článkem 13.“

Forma a obsah návrhu

Důvody, které musí být při podávání návrhu na prohlášení konkursu uvedeny a doloženy, jsou stanoveny v článcích 23 až 25 zákona CIRE:

„Článek 23

Forma a obsah návrhu

1 – Návrh na prohlášení konkursu se podává písemně, přičemž je třeba objasnit skutečnosti, na nichž se návrh zakládá, a zformulovat příslušný požadavek.

2 – V návrhu musí navrhovatel:

a) je-li skutečným dlužníkem, uvést, zda již je v úpadku, nebo zda mu úpadek pouze bezprostředně hrozí, a v případě fyzické osoby, zda požaduje zproštění zbývajících závazků v souladu s ustanoveními hlavy XII kapitoly I;

b) určit ředitele ve společnosti dlužníka, kteří jsou zákonně jmenováni do této funkce a skutečně ji vykonávají, a pět největších věřitelů kromě samotného navrhovatele;

c) uzavřel-li dlužník manželství, uvést totožnost manžela/manželky a režim společného jmění manželů;

d) přiložit osvědčení z evidence obyvatelstva, obchodního rejstříku či jiného veřejného rejstříku, v němž je dlužník zapsán.

3 – Nemůže-li navrhovatel předložit informace a přílohy uvedené v předchozím odstavci, vyžaduje se, aby tyto informace a přílohy poskytl samotný dlužník.“

„Článek 24

Doklady, které musí dlužník poskytnout

1 – Je-li navrhovatelem dlužník, je třeba spolu s návrhem poskytnout tyto doklady:

a) abecední seznam věřitelů s uvedením příslušné adresy, dlužné částky, data splatnosti a povahy těchto pohledávek, záruk, které se na ně vztahují, a případné existence zvláštních vztahů v souladu s ustanoveními článku 49;
b) seznam a označení všech soudních řízení a exekucí, jež jsou proti němu vedeny;
c) dokument uvádějící činnost nebo činnosti, které dlužník vykonával v posledních třech letech, a provozovny, které vlastní, jakož i důvody, o nichž se dlužník domnívá, že vedly k situaci, v níž se nachází;
d) dokument, v němž je označena osoba, jejíž majetková podstata je spravována, pokud se jedná o majetkovou podstatu bez vlastníka, partneři, společníci nebo známí členové právnické osoby, je-li použitelné, a v ostatních případech, kdy se úpadek netýká fyzické osoby, osoby, které jsou právně odpovědné za insolvenční pohledávky;
e) seznam aktiv, která dlužník drží na základě smluv o nájmu, pronájmu nebo finančním leasingu či prodeji s výhradou vlastnictví, a veškerých dalších aktiv a nároků s uvedením jejich povahy, místa, kde se nacházejí, případně údajů o jejich registraci, pořizovací hodnoty a odhadu jejich současné hodnoty;
f) sestavuje-li dlužník účetní závěrku, roční účetní závěrky za poslední tři účetní období a příslušné zprávy vedení, zprávy o dohledu a zprávy o auditu, stanoviska dozorčího orgánu a doklady o povinném auditu, pokud jsou povinné nebo pokud existují, a informace o nejdůležitějších změnách ve vlastnictví po datu uzávěrky poslední účetní závěrky a o transakcích, které vzhledem ke své povaze, předmětu či velikosti jdou nad rámec každodenní činnosti dlužníka;
g) pokud má společnost povinnost sestavovat konsolidované účetní výkazy, konsolidované zprávy vedení, konsolidované roční účetní závěrky a jiné účetní doklady za poslední tři účetní období a příslušné zprávy o dohledu a auditu, stanoviska dozorčího orgánu, doklady o povinném auditu a zpráva o vnitroskupinových transakcích provedených v témže období;
h) zprávy a zvláštní účetní výkazy a čtvrtletní a pololetní údaje, na jednotlivém a konsolidovaném základě, sestavené po skončení posledního účetního období, které musí společnost poskytnout podle zákona o cenných papírech a předpisů Komise pro trh s cennými papíry;
i) seznam zaměstnanců společnosti dlužníka.
2 – Dlužník je dále povinen:
a) předložit doklad, který potvrzuje pravomoci ředitelů zastupujících dlužníka, a kopii dokumentu, který objasňuje rozhodnutí o podání návrhu příslušným řídícím orgánem společnosti, je-li použitelné;
b) odůvodnit nepředložení nebo nesoulad některého z dokumentů uvedených v odstavci 1.
3 – Aniž by byla dotčena následná podání, k návrhu podanému dlužníkem může být v souladu s ustanoveními článku 223 a násl. přiložen insolvenční plán.“
„Článek 25
Návrh podaný jinou osobou nebo subjektem, který je oprávněn tak učinit
1 – Není-li návrh podán samotným dlužníkem, musí osoba nebo subjekt podávající návrh na prohlášení konkursu v návrhu odůvodnit původ, povahu a výši své pohledávky nebo svou odpovědnost za insolvenční pohledávky podle okolností daného případu a poskytnout jakékoli informace ohledně majetku a závazků dlužníka, které může mít k dispozici.
2 – Navrhovatel musí rovněž předložit veškeré důkazy, které má k dispozici, a uvést svědky v souladu s lhůtami stanovenými v článku 511 občanského soudního řádu.“
Datum zahájení řízení a lhůty
Datum zahájení řízení a lhůty pro podání námitky a/nebo vydání příslušných rozhodnutí a vynesení rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou v zásadě stanoveny v článcích 4, 27 až 30, 35 a 36 zákona CIRE:
„Článek 4
Datum prohlášení konkursu a zahájení řízení
1 – Může-li být důležitým faktorem přesný čas, je nutno odkazy na datum prohlášení konkursu uvedené v tomto zákoně vykládat v tom smyslu, že se jedná o okamžik, kdy bylo vydáno příslušné soudní rozhodnutí.
2 – Veškeré lhůty v tomto zákoně, u nichž je den zahájení insolvenčního řízení posledním dnem dané lhůty, zahrnují rovněž dobu od tohoto data do prohlášení konkursu.
3 – Je-li konkurs prohlášen v řízení, které by mělo být podle čl. 8 odst. 2 pozastaveno kvůli dříve zahájenému řízení proti témuž dlužníkovi, jež dosud probíhá, použije se za účelem výpočtu lhůt uvedených v předchozím odstavci datum zahájení tohoto druhého řízení. Totéž platí pro dřívější řízení, která byla pozastavena v důsledku použití čl. 264 odst. 3 písm. b).“
„Článek 27
Předběžné posouzení
1 – Ke dni přidělení, nebo není-li to možné, do tří pracovních dnů poté, soudce:
a) vydá rozhodnutí o předběžném zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu, je-li tento zjevně bezdůvodný, nebo nastaly-li prokazatelně neodvratitelné výjimky, které způsobily prodlení a které měly být soudci známy z úřední moci;
b) poskytne navrhovateli nejvýše pět dnů na opravu odstranitelných vad návrhu, a pokud není této žádosti vyhověno, je návrh zamítnut, zejména v případě, nejsou-li splněny právní požadavky nebo přiloženy potřebné dokumenty, jestliže jejich nepředložení není řádně odůvodněno.
2 – V případě návrhů na prohlášení konkursu jsou předběžná rozhodnutí o zamítnutí, která nejsou zcela nebo částečně založena na chybějících dokumentech požadovaných v čl. 24 odst. 2 písm. a), zveřejněna na internetových stránkách Citius ve lhůtě stanovené v čl. 38 odst. 8 a obsahují informace uvedené v čl. 37 odst. 8.“
„Článek 28
Okamžité prohlášení konkursu
Podá-li dlužník návrh na prohlášení konkursu, má se za to, že uznal svůj úpadek, který musí být vyhlášen do tří pracovních dnů od přidělení původního návrhu, nebo v případě odstranitelných vad po jejich odstranění.“
„Článek 29
Vyrozumění dlužníka
1 – Aniž je dotčeno ustanovení čl. 31 odst. 3, vyrozumí soudce v případě, že návrh nepodal dlužník a neexistuje důvod pro jeho předběžné zamítnutí, osobně dlužníka, a to ve lhůtě stanovené v předchozím článku.
2 – Při doručení písemnosti je dlužník informován o sankcích stanovených v odstavci 5 následujícího článku a o tom, že insolvenčnímu správci musí být neprodleně zaslány dokumenty uvedené v čl. 24 odst. 1, aby mohl být prohlášen konkurs.“
„Článek 30
Námitka dlužníka
1 – Dlužník může podat do deseti dnů námitku, přičemž v tomto případě se použijí ustanovení čl. 25 odst. 2.
2 – Aniž jsou dotčena ustanovení následujícího odstavce, je dlužník při podání námitky povinen poskytnout seznam pěti největších věřitelů kromě navrhovatele a uvést jejich bydliště, a to pod sankcí nepřijetí zmíněné námitky.

3 – Námitka dlužníka proti navrhovanému prohlášení konkursu se může zakládat na neexistenci skutkové podstaty uvedené v návrhu nebo na neexistenci úpadkové situace.
4 – Je povinností dlužníka prokázat solventnost, případně na základě zákonem vyžadovaných účetních dokladů, které jsou náležitě uspořádány a řádně předloženy, aniž by byla dotčena ustanovení čl. 3 odst. 3.
5 – Není-li v souladu s článkem 12 upuštěno od výslechu dlužníka a nepodá-li dlužník námitku, považují se skutečnosti uvedené v původním návrhu za řádně uznané a konkurs je prohlášen následující pracovní den po uplynutí lhůty stanovené v odstavci 1, pokud tyto skutečnosti splňují některou ze situací uvedených v pododstavcích odst. 1 čl. 20.“
„Článek 35
Řízení za účelem projednání a rozhodnutí
1 – Jestliže dlužník podal námitku nebo nebylo upuštěno od výslechu, je na jeden z příštích pěti dnů neprodleně naplánováno řízení za účelem projednání a rozhodnutí a navrhovatel, dlužník a všichni zákonně jmenovaní ředitelé nebo ředitelé uvedení v původním návrhu jsou vyzváni, aby se dostavili osobně nebo aby jmenovali svého právního zástupce.
2 – Pokud se dlužník nebo ustanovený zástupce nedostaví, považují se skutečnosti uvedené v původním návrhu za uznané, jestliže nebylo v souladu s článkem 12 upuštěno od výslechu dlužníka.
3 – Nenastane-li situace uvedená v předchozím odstavci, považuje se nepřítomnost navrhovatele nebo jeho zástupce za rovnocennou stažení návrhu.
4 – Podle okolností daného případu soudce neprodleně zaprotokoluje rozhodnutí o prohlášení konkursu, pokud skutečnosti uvedené v původním návrhu spadají do oblasti působnosti čl. 20 odst. 1, nebo rozhodnutí odpovídající stažení návrhu.
5 – Dostaví-li se obě strany, nebo dostaví-li se pouze navrhovatel či jeho zástupce, od výslechu dlužníka však bylo upuštěno, vydá soudce usnesení za účelem určení předmětu sporu a sepsání důkazů.
6 – Po předložení důkazů je neprodleně rozhodnuto o předložených pohledávkách.
7 – Po ukončení dokazování následují ústní vyjádření, načež soud vynese rozhodnutí.
8 – Nelze-li rozhodnutí vynést neprodleně, je vydáno do pěti dnů.“
„Článek 36
Rozhodnutí o prohlášení konkursu
1 – V rozhodnutí o prohlášení konkursu soudce:
a) uvede datum a čas vynesení příslušného rozhodnutí, a není-li tento údaj uveden, má se za to, že rozhodnutí bylo vydáno v poledne;
b) určí dlužníka v úpadku s uvedením jeho sídla nebo bydliště;
c) stanoví a uvede bydliště zákonně jmenovaných ředitelů ve společnosti dlužníka, kteří skutečně vykonávají tuto funkci, a místo bydliště dlužníka, je-li dlužníkem fyzická osoba;
d) ustanoví insolvenčního správce s uvedením adresy jeho sídla;
e) rozhodne o tom, že majetkovou podstatu bude spravovat dlužník, jsou-li splněny požadavky v čl. 224 odst. 2;
f) nařídí, aby dlužník neprodleně zaslal insolvenčnímu správci dokumenty uvedené v čl. 24 odst. 1, které dosud ve spisu chybějí;
g) nařídí zajištění účetních dokladů a veškerého majetku dlužníka za účelem okamžitého předání insolvenčnímu správci, a to i v případě jejich zabavení, zastavení, obstavení či zadržení, a aniž jsou dotčena ustanovení čl. 150 odst. 1;
h) nařídí, aby byly předměty, které mohou pocházet z trestné činnosti, předány státnímu zástupci;
i) má-li k dispozici informace odůvodňující zahájení řízení k posouzení míry zavinění úpadku, nařídí zahájení tohoto řízení, a to v plném nebo omezeném rozsahu, aniž by byla dotčena ustanovení článku 187;
j) stanoví lhůtu pro přihlášení pohledávek v délce nejvýše 30 dnů;
i) sdělí věřitelům, že musí insolvenčního správce bezodkladně informovat o případném věcném zajištění, které mají k dispozici;
m) informuje dlužníky strany v úpadku o tom, že platby, které mají uskutečnit, je nutno provést ve prospěch insolvenčního správce, a nikoli strany v úpadku;
n) stanoví datum a čas konání schůze věřitelů během následujících 45 až 60 dnů, jak je uvedeno v článku 156, na kterou se odkazuje jako na schůzi za účelem posouzení zprávy, nebo z řádných důvodů rozhodne o tom, že se od konání této schůze upouští.
2 – Ustanovení poslední části odst. 1 písm. n) se nepoužijí v případech, kdy se očekává předložení insolvenčního plánu, nebo je-li rozhodnuto o tom, že majetkovou podstatu má spravovat dlužník.
3 – Není-li stanoveno datum konání schůze za účelem posouzení zprávy v souladu s odst. 1 písm. n) a požádá-li kterákoli zúčastněná strana ve lhůtě stanovené pro přihlášení pohledávek soud o svolání takovéto schůze, stanoví soudce datum a čas konání této schůze do 45 až 60 dnů ode dne vynesení rozhodnutí o prohlášení konkursu.
4 – Není-li stanoveno datum konání schůze za účelem posouzení zprávy v souladu s odst. 1 písm. n), vypočítávají se lhůty stanovené v tomto zákoně, které se počítají s odkazem na konání této schůze, od 45. dne ode dne vynesení rozhodnutí o prohlášení konkursu.
5 – Soudce, který rozhodl o nesvolání schůze za účelem posouzení zprávy, musí v době vynesení rozhodnutí přizpůsobit harmonogram řízení této skutečnosti, přičemž přihlédne ke konkrétním okolnostem daného případu.“
Oznámení a zveřejnění soudního rozhodnutí
Pravidla týkající se oznámení a zveřejnění rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou stanovena v článcích 37 a 38 zákona CIRE:
„Článek 37
Doručení soudního rozhodnutí a předvolání
1 – Ředitelé ve společnosti dlužníka, jejichž bydliště bylo určeno, jsou o rozhodnutí vyrozuměni osobně způsobem stanoveným v procesních právních předpisech týkajících se předvolání. Jsou jim zaslány rovněž kopie původního návrhu.
2 – Aniž je dotčeno oznámení, které je nezbytné podle pracovněprávních předpisů, konkrétně s ohledem na Záruční mzdový fond, státního zástupce, úřad sociálního zabezpečení, je za podmínek stanovených pro předvolání o rozhodnutí vyrozuměna rovněž osoba podávající návrh na prohlášení konkursu a dlužník, nebylo-li již v rámci řízení rozhodnutí doručeno dlužníkovi osobně, a pokud je dlužník majitelem společnosti, výboru zaměstnanců.
3 – Vyrozuměno je pět největších známých věřitelů vyjma navrhovatele, a to podle ustanovení odstavce 1 nebo doporučeným dopisem v závislosti na tom, zda mají či nemají obvyklý pobyt, sídlo nebo bydliště v Portugalsku.
4 – Známí věřitelé, kteří mají obvyklý pobyt, bydliště nebo sídlo v jiném členském státě, než ve kterém bylo zahájeno řízení, včetně daňových orgánů a orgánů sociálního zabezpečení v těchto členských státech, jsou vyrozuměni neprodleně doporučeným dopisem v souladu s článkem 54 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/848 ze dne 20. května 2015.
5 – Existují-li pohledávky jménem státu, veřejných institucí, které nejsou veřejnými podniky, či institucí sociálního zabezpečení, jsou tyto subjekty vyrozuměny doporučeným dopisem.

6 – Ustanovení předchozího odstavce nevylučují možnost oznámení a předvolání elektronickými prostředky v souladu s prováděcí vyhláškou ministerstva spravedlnosti.
7 – Ostatní věřitelé a jiní účastníci jsou s pětidenní odkladnou lhůtou vyrozuměni veřejnou vyhláškou vyvěšenou v místě sídla nebo bydliště dlužníka, v provozovnách dlužníka a v budově samotného soudu a oznámením zveřejněným na internetových stránkách Citius.
8 – Veřejné vyhlášky uvedené v předchozím odstavci udávají číslo jednací, odkladnou lhůtu a možnost podání opravného prostředku nebo námitky a obsahují informace uvedené v čl. 36 písm. a) až e) a i) až n), s upozorněním, že lhůta pro podání opravného prostředku, námitek a přihlášení pohledávek začíná běžet na konci odkladné lhůty a že se tato odkladná lhůta vypočítává ode dne zveřejnění oznámení podle předchozího odstavce.“
„Článek 38
Zveřejnění a registrace
[…]
2 – Prohlášení o konkursu a ustanovení insolvenčního správce je automaticky zaregistrováno na základě příslušného osvědčení zaslaného za tímto účelem sekretariátem:
a) v evidenci obyvatel, je-li dlužníkem fyzická osoba;
b) v obchodním rejstříku, jestliže některé skutečnosti týkající se dlužníka v úpadku podléhají této registraci;
c) u subjektu odpovědného za jiný druh registrace, jenž se může na dlužníka vztahovat.
3 – Aniž jsou dotčena ustanovení čl. 43 odst. 5 zákona o evidenci budov, je prohlášení konkursu zaznamenáno rovněž v evidenci budov s ohledem na majetek, který je součástí majetkové podstaty, a to na základě osvědčení soudu o pravomocném rozhodnutí o prohlášení konkursu, nemůže-li registrační služba získat přístup k potřebným informacím elektronickými prostředky, a rovněž prohlášení vydaného insolvenčním správcem, který majetek identifikoval.
4 – Je-li registrace podle předchozího odstavce provedena předběžně, stane se tak na základě informací uvedených na elektronických stránkách soudu v souladu s odst. 6 písm. b) a prohlášení insolvenčního správce, který aktiva identifikoval.
5 – Existuje-li s ohledem na majetek, který je součástí majetkové podstaty, záznam o nabytí nebo uznání nároku týkající se majetku nebo vlastnictví ve prospěch jiné osoby než je strana v úpadku, musí insolvenční správce vložit do spisu osvědčení o těchto záznamech.
6 – Sekretariát:
a) automaticky zaeviduje prohlášení o konkursu a ustanovení insolvenčního správce do počítačového rejstříku exekucí zřízeného podle občanského soudního řádu;
b) zaznamená zahrnutí těchto informací a lhůtu stanovenou pro přihlášení pohledávek na elektronických stránkách soudu;
c) uvědomí o prohlášení konkursu portugalskou národní banku, aby mohla provést příslušný zápis ve své centrální databázi úvěrových rizik.
7 – Při registraci ustanovení insolvenčního správce se zaznamená adresa jeho sídla.
8 – Zveřejnění a registrace soudního rozhodnutí se provede do pěti dnů.
9 – O zveřejnění a zápisu rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení a případně rozhodnutí o ustanovení insolvenčního správce do veřejného rejstříku podle článků 28 a 29 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/848 ze dne 20. května 2015 je nutno požádat portugalský soud, v jehož obvodu se nachází provozovna dlužníka, nebo není-li takové provozovny, obchodní soud v Lisabonu. Soud může požadovat ověřený překlad vyhotovený osobou, která je k tomu oprávněna v souladu s právními předpisy dotyčného členského státu Evropské unie.
10 – Aniž jsou dotčena ustanovení předchozího odstavce, je v případě, že právo státu, v němž je insolvenční řízení zahájeno, ukládá požadavky na registraci, které nejsou v portugalských právních předpisech známy, o zápisu rozhodnuto podle co nejpodobnějších ustanovení.
11 – Aniž jsou dotčena ustanovení článku 9, o zveřejnění podle čl. 29 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/848 ze dne 20. května 2015 rozhodne automaticky příslušné registrační oddělení, má-li dlužník provozovnu nacházející se v Portugalsku.“

Zajišťovací opatření

Možnost nařízení zajišťovacích opatření je stanovena v článku 31 zákona CIRE:
„Článek 31
Zajišťovací opatření
1 – Existují-li odůvodněné obavy ohledně nevhodné správy, nařídí soudce automaticky nebo na žádost navrhovatele zajišťovací opatření, která považuje za nezbytná nebo vhodná k ukončení znehodnocování majetkové podstaty dlužníka do doby vynesení soudního rozhodnutí.
2 – Zajišťovací opatření mohou spočívat ve jmenování prozatímního zákonného správce, který má výlučnou pravomoc spravovat majetek dlužníka nebo být dlužníkovi nápomocen při této správě.
3 – K uložení zajišťovacích opatření může dojít před vyrozuměním dlužníka, pokud se takovéto včasné jednání považuje za nezbytné, aby nedošlo k ohrožení užitečného účinku těchto opatření. Zmíněné oznámení však nesmí být v žádném případě zasláno více než deset dnů od uplynutí lhůty, která by jinak platila.“

ZVLÁŠTNÍ ŘÍZENÍ O REVITALIZACI

Podmínky pro zahájení zvláštního řízení o revitalizaci podle čl. 1 odst. 2 zákona CIRE:

Druhým výše uvedeným řízením, které je stanoveno v čl. 1 odst. 2 zákona CIRE, je zvláštní řízení o revitalizaci (*Processo Especial de Revitalização – PER*), o něž může požádat společnost, jež se nachází v ekonomických potížích nebo v situaci bezprostředního úpadku.

Účel a náležitosti zvláštního řízení o revitalizaci

Účel zvláštního řízení o revitalizaci, návrh na jeho zahájení, náležitosti spojené s tímto řízením a pojem „složitá ekonomická situace“ jsou uvedeny v článcích 17-A, 17-B resp. 17-C zákona CIRE.
„Článek 17-A
Účel a povaha zvláštního řízení o revitalizaci
1 – Zvláštní řízení o revitalizaci má umožnit společnosti, která se prokazatelně nachází ve složité ekonomické situaci nebo u níž hrozí bezprostřední úpadek, může však být restrukturalizována, aby jednala se svými věřiteli za účelem uzavření dohody vedoucí k revitalizaci společnosti.
2 – Řízení uvedené v předchozím odstavci může využít společnost, která písemným a podepsaným prohlášením doloží skutečnost, že splňuje nezbytné podmínky pro revitalizaci, a předloží další prohlášení podepsané certifikovaným účetním nebo statutárním auditorem, vyžaduje-li se podle právních předpisů přezkum účetních výkazů, nejvýše 30 dnů předem, které dokládá, že podle kritérií stanovených v článku 3 se společnost v současnosti nenachází v úpadkové situaci.
3 – Zvláštní řízení o revitalizaci má neodkladnou povahu a použijí se všechna pravidla stanovená v tomto zákoně, která nejsou v rozporu s jeho povahou.“
„Článek 17-B
Pojem „složitá ekonomická situace“
Pro účely tohoto zákona se společnost považuje za společnost ve složité ekonomické situaci, pokud čelí vážným problémům při bezodkladném plnění svých závazků kvůli nedostatečné likviditě nebo pokud není schopna získat úvěr.“

„Článek 17-C

Návrh a náležitosti

1 – Zvláštní řízení o revitalizaci je zahájeno na návrh společnosti a věřitele nebo věřitelů, kteří nejsou ve zvláštním vztahu k dotyčné společnosti a mají související nepodřízené pohledávky ve výši nejméně 10 % podle odst. 3 písm. b), a to písemným prohlášením za účelem zahájení jednání vedoucích k revitalizaci společnosti na základě schváleného restrukturalizačního plánu.

2 – Prohlášení uvedené v předchozím odstavci je podepsáno všemi příslušnými věřiteli a opatřeno datem.

3 – Společnost doručí soudu, který je příslušný k prohlášení konkursu, návrh obsahující její žádost, jak je uvedeno v odstavci 1, k němuž jsou přiloženy tyto dokumenty:

a) výše uvedené písemné prohlášení;

b) kopie dokumentů uvedených v čl. 24 odst. 1, které jsou k dispozici na sekretariátu, aby do nich mohli věřitelé po celou dobu řízení nahlížet;

c) navrhovaný restrukturalizační plán, k němuž je přiložen minimálně popis majetku společnosti a finanční a úvěrové situace.

4 – Po obdržení žádosti uvedené v předchozím odstavci ustanoví soudce neprodleně v oficiálním usnesení prozatímního soudního správce, přičemž se použijí přiměřeně ustanovení článků 32 až 34.

5 – Oficiální usnesení uvedené v předchozím odstavci je neprodleně doručeno společnosti, přičemž se použijí přiměřeně ustanovení článků 37 až 38.

6 – Na základě odůvodněné žádosti společnosti a věřitele nebo věřitelů, kteří splňují ustanovení odstavce 1 a drží pohledávky, jejichž hodnota představuje nejméně 5 % vykázaných pohledávek, nebo na základě odůvodněné žádosti společnosti může soudce hranici ve výši 10 % uvedenou v odstavci 1 snížit, přičemž při posuzování žádosti přihlédne k celkové výši přihlášených pohledávek a složení všech věřitelů.

7 – S řízením se sloučí automaticky nebo na žádost prozatímního soudního správce zvláštní řízení o revitalizaci zahájené obchodními podniky, s nimiž je dotyčná společnost podle zákona o obchodních společnostech ve vztahu kontroly nebo člena skupiny. Tuto žádost může podat rovněž kterákoli společnost nacházející se v situaci, která vedla k zahájení zvláštního řízení o revitalizaci.

8 – O sloučení řízení podle předchozího odstavce lze požádat pouze do začátku běhu lhůty pro jednání v rámci řízení stanovené v čl. 17-D odst. 5 a k žádosti je nutné přiložit všechny ostatní dokumenty, přičemž se přiměřeně použijí ustanovení čl. 86 odst. 4.“

V článcích 17-D až 17-I zákona CIRE týkajících se zvláštního řízení o revitalizaci jsou mimoto stanoveny:

následné fáze řízení (tj. vyzvání všech věřitelů, kteří nepodepsali prohlášení vedoucí k řízení, aby se zúčastnili jednání za účelem revitalizace);

účinky (např. řízení brání zahájení jiných řízení o vymáhání pohledávek vůči dlužníkovi);

ukončení jednání se schválením reorganizačního plánu vedoucího k revitalizaci nebo bez schválení takovéhoto plánu;

záruky sjednané mezi dlužníkem a věřiteli;

schválení mimosoudních dohod o restrukturalizaci společnosti dlužníka.

ZVLÁŠTNÍ ŘÍZENÍ O DOHODĚ O SPLACENÍ DLUHU

Podmínky pro zahájení zvláštního řízení o dohodě o splacení dluhu podle čl. 1 odst. 3 zákona CIRE:

Třetím řízením uvedeným v čl. 1 odst. 3 zákona CIRE je zvláštní řízení o dohodě o splacení dluhu stanovené v článcích 222-A až 222-J zákona CIRE.

Zvláštní řízení o dohodě o splacení dluhu má neodkladnou povahu a lze je použít u každého dlužníka, kterým není společnost, u něhož je potvrzeno, že se nachází ve složité ekonomické situaci nebo mu hrozí bezprostřední úpadek.

Podle článku 222-B zákona CIRE se dlužník nachází ve složité ekonomické situaci, pokud čelí vážným problémům při bezodkladném plnění svých závazků kvůli nedostatečné likviditě nebo pokud není schopen získat úvěr.

Toto zvláštní řízení je zahájeno:

písemným prohlášením dlužníka a jednoho či více jeho věřitelů, v němž vysloví své přání zahájit jednání vedoucí k vypracování dohody o splacení dluhu, nebo

předložením mimosoudní dohody podepsané dlužníkem a věřiteli, kteří představují minimálně většinu hlasovacích práv.

Výše uvedené prohlášení nebo dohoda, k nimž je přiložen seznam věřitelů a všech probíhajících řízení o vymáhání pohledávek, jsou předloženy soudu. Po obdržení prohlášení nebo dohody ustanoví soud prozatímního soudního správce.

Neprodleně poté, co je dlužníkovi doručeno oficiální usnesení o ustanovení prozatímního soudního správce, musí tento zaslat doporučený dopis všem věřitelům, kteří původní prohlášení nebo dohodu nepodepsali, a vyzvat je k účasti. Pokud dlužník předložil mimosoudní dohodu o splacení dluhu, vyrozumí sekretariát o této dohodě věřitele, kteří se této dohody neúčastní a kteří jsou uvedeni na seznamu pohledávek vykázaných dlužníkem.

Po zveřejnění oficiálního usnesení o ustanovení prozatímního soudního správce na internetových stránkách Citius mají věřitelé dvacet dnů na přihlášení pohledávek u zmíněného soudního správce.

Prozatímní soudní správce poté vyhotoví soupis pohledávek a předloží jej sekretariátu soudu. Tento soupis se zveřejní na internetových stránkách Citius. Do pěti pracovních dnů je možné soupis napadnout.

Účinky na ostatní řízení jsou tyto:

Po zahájení zvláštního řízení o dohodě o splacení dluhu a následném jmenování prozatímního soudního správce nelze proti dlužníkovi zahájit jiné řízení o vymáhání pohledávek.

Je zabráněno pozastavení poskytování základních veřejných služeb.

Případné insolvenční řízení o dříve podaném návrhu na prohlášení konkursu na dlužníka se pozastaví, pokud v tomto řízení nebylo dosud vyneseno rozhodnutí o prohlášení konkursu (po schválení dohody o splacení dluhu je toto řízení neprodleně zrušeno).

Probíhající řízení o vymáhání pohledávek se pozastaví (po schválení dohody o splacení dluhu jsou neprodleně zrušena, pokud se v této dohodě nepředpokládá jejich pokračování).

Je pozastaven běh promlčecí lhůty nebo konečné lhůty, jež může dlužník napadnout.

Po zahájení řízení nesmí dlužník bez předchozího schválení soudním správcem provádět úkony zvláštního významu.

Jednání mezi dlužníkem a věřiteli se řídí podmínkami schválenými všemi dotčenými osobami, nebo není-li takové dohody, pravidly, která stanoví prozatímní soudní správce.

Jsou-li jednání ukončena jednomyslným schválením dohody o splacení dluhu za účasti všech věřitelů, musí tuto dohodu všichni podepsat a poté je přiložena ke spisu za účelem jejího schválení či zamítnutí ze strany soudce.

Jsou-li jednání ukončena schválením dohody o splacení dluhu, avšak nikoli za účasti všech věřitelů, je dohoda zaslána soudu za účelem jejího schválení či zamítnutí soudcem a je zveřejněna na internetových stránkách Citius.

Dohoda o splacení dluhu se považuje za schválenou, pokud:

o ní hlasovali věřitelé, jejichž pohledávky představují nejméně jednu třetinu všech pohledávek souvisejících s hlasovacími právy, jak je uvedeno v soupisu pohledávek, a získala-li více než dvě třetiny všech odevzdaných hlasů a více než polovina odevzdaných hlasů odpovídá nepodřízeným pohledávkám, přičemž se zdržení se hlasování nebere v úvahu,

nebo
hlasují-li pro ni věřitelé, jejichž pohledávky představují více než polovinu všech pohledávek souvisejících s hlasovacími právy, a pokud více než polovina těchto hlasů odpovídá nepodřízeným pohledávkám, přičemž se zdržení se hlasování nebere v úvahu.
Jestliže dlužník nebo většina věřitelů dospějí k závěru, že není možné dospět k dohodě, nebo pokud uplynula dvouměsíční lhůta pro ukončení jednání, je proces jednání ukončen. Není-li dosaženo dohody, vede ukončení řízení k zrušení všech jeho účinků na dlužníka, pokud se dlužník dosud nenachází v úpadkové situaci. V opačném případě vede ukončení řízení k úpadku dlužníka.
Záruky sjednané s dlužníkem během zvláštního řízení o dohodě o splacení dluhu za účelem poskytnutí finančních prostředků dlužníkovi, aby mohl pokračovat ve své činnosti, jsou zachovány i poté, co je po ukončení řízení na dlužníka prohlášen konkurs, a do po dobu dvou let. Věřitelé, kteří financovali činnost dlužníka během řízení za účelem dodržení dohody o splacení dluhu, mají mimoto přednostní práva, která jsou uspokojena před obecnými přednostními právy přiznanými zaměstnancům.

3 Jaký majetek tvoří majetkovou podstatu? Jak se nakládá s majetkem, který dlužník nabyl nebo na něj přešel po zahájení insolvenčního řízení?

V článku 46 zákona CIRE je stanoveno, která aktiva jsou zahrnuta v majetkové podstatě.
„Článek 46
Pojem majetková podstata
1 – Majetková podstata má uspokojit insolvenční pohledávky věřitelů poté, co byly splaceny jejich vlastní dluhy, a není-li stanoveno jinak, zahrnuje veškerý majetek dlužníka ke dni prohlášení konkursu, jakož i aktiva a nároky, které dlužník nabyl v průběhu řízení.
2 – Aktiva, která nelze postihnout zabavením, jsou do majetkové podstaty zahrnuta pouze tehdy, poskytne-li je dlužník dobrovolně a není-li jejich nezabavitelnost absolutní.
V článku 736 portugalského občanského soudního řádu je v tomto ohledu uvedeno, že kromě věcí, které nelze postihnout zabavením podle zvláštního předpisu, jsou absolutně nezabavitelné tyto položky: nezcizitelné předměty a nároky; majetek ve veřejném vlastnictví státu a jiných veřejných právnických osob; předměty, jejichž zabavení by bylo v rozporu s dobrými mravy nebo u nichž je kvůli jejich snížené obchodní hodnotě zapotřebí hospodářský důvod; předměty určené pro veřejné bohoslužby; náhrobky; nástroje a předměty, které jsou nezbytné pro zdravotně postižené osoby a ošetřování pacientů.

4 Jaké pravomoci má dlužník a jaké insolvenční správce?

Tyto pravomoci jsou stanoveny v článcích 223 a 224 zákona CIRE:
Správa ze strany dlužníka
„Článek 223
Omezení na společnosti
Níže uvedená ustanovení se vztahují pouze na případy, kdy se majetková podstata týká společnosti.“
„Článek 224
Podmínky pro správu ze strany dlužníka
1 – V rozhodnutí o prohlášení konkursu může soudce rozhodnout, že majetkovou podstatu má spravovat dlužník.
2 – Na rozhodnutí uvedené v předchozím odstavci se vztahují tyto podmínky:
a) dlužník o tuto správu požádal;
b) dlužník již předložil, nebo se zavázal, že do 30 dnů od vynesení rozhodnutí o prohlášení konkursu předloží insolvenční plán, který zajišťuje kontinuitu činnosti společnosti;
c) není důvod k obavám s ohledem na prodlevy při řešení daného případu či jiné znevýhodnění věřitelů;
d) osoba podávající insolvenční návrh udělila svůj souhlas, není-li touto osobou samotný dlužník.
3 – Správa je dlužníkovi svěřena rovněž tehdy, pokud o to dlužník požádal a věřitelé tak rozhodli na schůzi za účelem posouzení zprávy nebo na schůzi, která jí předchází, bez ohledu na to, zda jsou splněny předpoklady stanovené v odst. 2 písm. c) a d), a lhůta uvedená v odst. 2 písm. b) se počítá ode dne, k němuž věřitelé vydali své rozhodnutí.“
Jmenování a status insolvenčního správce
Pravomoci insolvenčního správce a požadovaná kvalifikace jsou stanoveny v článcích 52, 53 a 55 zákona CIRE:
„Článek 52
Ustanovení soudcem a status
1 – K ustanovení insolvenčního správce je příslušný soudce.
2 – Na jmenování insolvenčního správce se vztahují ustanovení čl. 32 odst. 1, soudce však může přihlédnout k informacím, které poskytl dlužník nebo případně věřitelský výbor či věřitelé. To platí rovněž tehdy, pokud se majetková podstata týká společnosti s provozovnou či provozovnami vykonávajícími činnost nebo je-li insolvenční řízení obzvláště složité a upřednostňuje se nejprve jmenování prozatímního soudního správce, který vykonává své povinnosti ode dne prohlášení konkursu.
3 – Postup najímání za účelem zařazení na oficiální seznamy a status insolvenčního správce jsou stanoveny ve zvláštních právních předpisech, aniž by byla dotčena ustanovení tohoto zákona.
4 – Je-li insolvenční řízení obzvláště složité, nebo vyžadují-li se od insolvenčního správce zvláštní znalosti, může soudce automaticky nebo žádost kterékoli zúčastněné strany ustanovit více než jednoho insolvenčního správce. Je-li podána takováto žádost, je povinností navrhovatele předložit řádně odůvodněný návrh týkající se ustanovení insolvenčního správce a odměny navrhovaného insolvenčního správce, pokud má být jmenován takovýto insolvenční správce a majetková podstata nepostačuje k uhrazení jeho odměny.
5 – V případě neshody mezi insolvenčním správcem ustanoveným soudcem podle odstavce 1 a insolvenčními správci jmenovanými na žádost některé zúčastněné strany, je v bezvýchodné situaci rozhodující stanovisko soudce, který ustanovil insolvenčního správce.
6 – Je-li dlužníkem obchodní společnost, která je podle zákona o obchodních společnostech ve vztahu kontroly nebo člena skupiny s jinými společnostmi, s ohledem na něž bylo navrženo insolvenční řízení, může soudce automaticky nebo na žádost dlužníka či věřitelů ustanovit pro všechny společnosti jednoho insolvenčního správce. V tomto případě musí soudce ustanovit obvykle také dalšího insolvenčního správce, jehož povinnosti jsou omezeny na posouzení přihlášených pohledávek u dlužníků v rámci stejné skupiny, a to neprodleně poté, co existenci takovýchto pohledávek potvrdil první insolvenční správce.
„Článek 53
Výběr jiného insolvenčního správce ze strany věřitelů
1 – Pod podmínkou, že před hlasováním je ke spisu přiložen dokument potvrzující přijetí návrhu, mohou věřitelé na schůzi věřitelů po jmenování insolvenčního správce zvolit jinou osobu zastávající tuto funkci, bez ohledu na to, zda je zapsána na oficiálním seznamu, a rozhodnout o její odměně prostřednictvím dohody schválené většinou hlasujících a odevzdaných hlasů. Zdržení se hlasování se nebere v úvahu.
2 – Ke zvolení osoby, která není zapsána na oficiálním seznamu, může dojít pouze v odůvodněných případech vzhledem k velikosti společnosti v majetkové podstatě, zvláštní povaze oblasti činnosti společnosti nebo složitosti daného případu.

3 – Soudce může ustanovení osoby zvolené věřiteli insolvenčním správcem, která má nahradit stávajícího insolvenčního správce, zamítnout pouze tehdy, pokud se domnívá, že dotyčná osoba nemá dobré jméno nebo není způsobilá zastávat tuto funkci, že odměna schválená věřiteli je zjevně nepřiměřená, nebo není-li dotyčná osoba zapsána na oficiálním seznamu, že nenastala žádná ze situací uvedených v předchozím odstavci.“

„Článek 55

Povinnosti a jejich plnění

1 – Kromě jiných svěřených úkolů odpovídá insolvenční správce ve spolupráci s věřitelským výborem, pokud takový výbor existuje, a pod jeho dohledem za:

a) přípravu splacení dluhů strany v úpadku s využitím peněžních prostředků, které jsou k dispozici v majetkové podstatě, konkrétně z částek získaných prodejem majetku v majetkové podstatě, za jehož provedení nese insolvenční správce odpovědnost;

b) zajištění zachování a uplatnění nároků strany v úpadku a kontinuitu činnosti společnosti, má-li tato pokračovat, aby se pokud možno zabránilo zhoršení ekonomické situace.

2 – Aniž jsou dotčeny případy povinného využití právního zastoupení nebo potřebného předchozího souhlasu věřitelského výboru, vykonává insolvenční správce povinnosti spojené s touto funkcí osobně. Insolvenční správce může určitými úkony písemně pověřit jiného insolvenčního správce zapsaného v oficiálních seznamech.

3 – Při plnění jeho povinností mohou být insolvenčnímu správci na jeho odpovědnost nápomocni specializovaní či jiní pomocní pracovníci, placení či neplacení, včetně samotného dlužníka, a to na základě předchozího souhlasu věřitelského výboru nebo soudce, pokud takovýto výbor neexistuje.

4 – Insolvenční správce může na dobu určitou nebo neurčitou najmout pracovníky potřebné pro likvidaci majetkové podstaty nebo zachování činnosti společnosti. Platnost nových smluv však vyprší uzavřením provozovny, v níž pracovníci poskytují takovéto služby, nebo v době převodu, není-li dohodnuto jinak.

5 – Insolvenční správce odpovídá rovněž za včasné poskytování veškerých nezbytných informací o správě a likvidaci majetkové podstaty věřitelskému výboru a soudu.

6 – Na žádost insolvenčního správce nařídí soudce v případě, že insolvenční správce nemá přímý přístup k požadovaným informacím, veřejným subjektům a úvěrovým institucím, aby na základě svých příslušných záznamů poskytly informace, jež se pro účely řízení považují za nezbytné nebo užitečné, konkrétně informace o aktivech, která jsou součástí majetkové podstaty.

7 – Za odměnu insolvenčního správce uvedeného v poslední části odstavce 2 odpovídá insolvenční správce, který jej pověřil danými úkoly, a tento insolvenční správce odpovídá rovněž za úkony provedené pověřeným insolvenčním správcem na základě přenesení pravomocí podle téhož odstavce.

8 – S výhradou souhlasu věřitelského výboru je insolvenční správce oprávněn zdržet se jednání, jednat nebo učinit doznání v jakémkoli soudním řízení, jehož účastníkem je strana v úpadku nebo majetková podstata.“

Soudní dohled

V souladu s článkem 58 zákona CIRE dohlíží na činnost insolvenčního správce soudce:

„Článek 58

Dohled ze strany soudce

Insolvenční správce vykonává své povinnosti pod dohledem soudce, který si může kdykoli vyžádat informace ohledně jakékoli záležitosti nebo předložení zprávy o provedených činnostech a o stavu správy a likvidace.“

Podle článku 68 zákona CIRE může na činnost insolvenčního správce dohlížet rovněž věřitelský výbor.

Odměna insolvenčního správce

Odměna insolvenčního správce je stanovena podle článku 60 zákona CIRE:

„Článek 60

Odměna

1 – Insolvenční správce ustanovený soudcem má nárok na odměnu stanovenou v jeho pověření a na úhradu výdajů, které přiměřeně považuje za účelné nebo nezbytné.

2 – Je-li insolvenční správce zvolen na schůzi věřitelů, je jeho odměna stanovena v příslušném rozhodnutí.

3 – Insolvenční správce, který předtím nesouhlasil s odměnou za vypracování insolvenčního plánu, řízení společnosti po schůzi za účelem posouzení zprávy nebo za dohled na provádění schváleného insolvenčního plánu, která byla stanovena na schůzi věřitelů, může odstoupit, pokud tak učiní na schůzi, na níž je dotyčné rozhodnutí přijato.“

5 Za jakých podmínek lze uplatnit započtení pohledávek?

Pohledávky za majetkovou podstatou lze započítat oproti dluhům vůči majetkové podstatě, jsou-li splněny požadavky stanovené v článku 99 zákona CIRE:

„Článek 99

Započtení pohledávek

1 – Aniž jsou dotčena jiná ustanovení tohoto zákona, mohou po prohlášení konkursu osoby podávající insolvenční návrh započítat své pohledávky oproti dluhům vůči majetkové podstatě, je-li splněn nejméně jeden z těchto požadavků:

a) splnění právních podmínek pro započtení pohledávek přede dnem prohlášení konkursu;

b) existence insolvenční pohledávky splňující požadavky stanovené v článku 847 občanského soudního řádu před uplatněním protinároku majetkové podstaty.

2 – Pro účely písmen a) a b) se neuplatní:

b) předčasná splatnost a přeměna na hotovost vyplývající z ustanovení čl. 91 odst. 1 a článku 96.

3 – Započtení pohledávek nebrání skutečnost, že závazky jsou uvedeny v různých měnách nebo výpočetních jednotkách, pokud jde o jejich předmět, je-li přípustné jejich vzájemné započtení namísto uhrazení protinároku, a při započtení se použije směnný kurs platný ke dni, k němuž započtení pohledávek nabude účinku.

4 – Započtení pohledávek není přípustné:

a) pokud dluh vůči majetkové podstatě vznikl po dni prohlášení konkursu, konkrétně v důsledku zrušení úkonů ve prospěch majetkové podstaty;

b) pokud insolvenční správce získal pohledávku od jiné osoby po dni prohlášení konkursu;

c) s ohledem na dluhy strany v úpadku, za něž majetková podstata nenese odpovědnost;

d) mezi dluhy vůči majetkové podstatě a podřízenými insolvenčními pohledávkami.“

Kromě obecného pravidla stanoveného v článku 99 zákona CIRE existují jiné právní předpisy, které umožňují započtení pohledávek: čl. 102 odst. 3 písm. e), čl. 154 odst. 1, čl. 242 odst. 3 a článek 286 zákona CIRE.

6 Jaké účinky má insolvenční řízení na probíhající smlouvy, jichž je dlužník smluvní stranou?

Účinky úpadku na probíhající smlouvy, jichž je dlužník smluvní stranou, závisejí na povaze smlouvy a jsou stanoveny zejména v článcích 102 až 119 zákona CIRE:

„Článek 102

Obecná zásada v případě, že dotyčná transakce nebyla dosud provedena

1 – Aniž jsou dotčena ustanovení následujících článků, je u jakékoli dvoustranné smlouvy, u níž ke dni prohlášení konkursu nedošlo k úplnému plnění stranou v úpadku nebo druhou smluvní stranou, toto plnění pozastaveno do doby, než insolvenční správce rozhodne o provedení smlouvy nebo o odmítnutí plnění.

2 – Druhá smluvní strana však může stanovit přiměřenou lhůtu, ve které má insolvenční správce tuto možnost uplatnit a po jejímž uplynutí se plnění považuje za odmítnuté.

3 – Jakmile insolvenční správce odmítl plnění, aniž by bylo případně dotčeno rozdělení řízení:

a) nemá žádná smluvní strana nárok na náhradu poskytnutého plnění;

b) majetková podstata může požadovat hodnotu úplaty odpovídající platbě, kterou již dlužník provedl, pokud druhá smluvní strana dosud plnění neposkytla;

c) druhá smluvní strana má nárok na hodnotu platby ze strany dlužníka s ohledem na část, která nebyla poskytnuta, po odečtení hodnoty odpovídajícího protinároku, který nebyl dosud splněn, jako na insolvenční pohledávku;

d) nárok na náhradu škody způsobené neplněním druhé smluvní straně:

i) existuje pouze tehdy, je-li hodnota případného závazku stanovena podle písmena b);

ii) je odečten od částky, na kterou má druhá smluvní strana nárok podle písmena c);

iii) představuje insolvenční pohledávku;

e) kterákoli smluvní strana může oznámit započtení závazků uvedených v písmenech c) a d) oproti závazkům uvedeným v písmenu b) až do výše příslušných částek.

4 – Rozhodnutí o splnění smlouvy se považuje za nevhodné, je-li včasné splnění smluvních povinností ze strany majetkové podstaty zjevně nepravděpodobné.“

„Článek 103

Nedělitelné služby

1 – Jestliže se ve smlouvě vyžaduje, aby druhá smluvní strana poskytla službu, která není vzhledem ke své povaze nahraditelná, nebo kterou lze při poskytnutí rozdělit na různé položky, jež nelze snadno nahradit vzhledem k funkční spojitosti, a insolvenční správce odmítne plnění:

a) nárok uvedený v odst. 3 písm. b) předchozího článku je nahrazen právem požádat druhou smluvní stranu o náhradu toho, co bylo poskytnuto, aby se zohlednilo příslušné obohacení ke dni prohlášení konkursu;

b) předmětem nároku uvedeného v odst. 3 písm. c) předchozího článku je rozdíl, je-li ve prospěch druhé smluvní strany, mezi hodnotami všech smluvních služeb;

c) druhá smluvní strana má jakožto osoba podávající insolvenční návrh nárok na úhradu nákladů nebo na náhradu hodnoty části služby poskytnuté před prohlášením konkursu v závislosti na tom, zda je tato služba nahraditelná, či nikoli.

2 – Druhá smluvní strana je však oprávněna poskytnout kompletní službu a jako insolvenční pohledávku požadovat část dlužné úplaty, přičemž v tomto případě neplatí ustanovení odstavce 1 a předchozího článku.

3 – Jestliže insolvenční správce neodmítne plnění, představuje nárok druhé smluvní strany na úplatu insolvenční pohledávku pouze ve výši přesahující hodnotu, která by byla vypočtena podle ustanovení odst. 1 písm. c), pokud by se insolvenční správce rozhodl plnění odmítnout.

4 – Ukládá-li smlouva poskytnutí služby druhu uvedeného v odstavci 1 straně v úpadku a odmítne-li insolvenční správce toto plnění:

a) nárok uvedený v odst. 3 písm. b) předchozího článku neplatí nebo je nahrazen nárokem na vrácení hodnoty části platby, která již byla provedena před prohlášením konkursu, podle toho, je-li tato služba nahraditelná, či nikoli;

b) ustanovení odst. 1 písm. b) se použijí v případě, má-li druhá smluvní strana rovněž nárok na náhradu toho, co již bylo poskytnuto, jako na insolvenční pohledávku.

5 – Ukládá-li smlouva poskytnutí služby druhu uvedeného v odstavci 1 straně v úpadku a neodmítne-li insolvenční správce toto plnění, představuje nárok druhé smluvní strany na dlužnou úplatu v plné výši insolvenční pohledávku.

6 – Je-li nenahraditelná služba rozdělena na samostatné části a byla-li již provedena platba za jednu či některé z těchto částí, vztahují se ustanovení předchozích odstavců pouze na zbývající části, přičemž úplata je mezi tyto části rozdělena poměrným dílem.“

„Článek 104

Prodej s výhradou vlastnictví a podobné transakce

1 – V případě kupní smlouvy s výhradou vlastnictví, kdy je stranou v úpadku prodávající, může druhá smluvní strana požadovat plnění smlouvy tehdy, byla-li ke dni prohlášení konkursu daná věc již předána.

2 – V případě úpadku pronajímatele se ustanovení předchozího odstavce vztahují na smlouvu o finančním leasingu a na nájemní smlouvu s doložkou, v níž se uvádí, že se pronajatá věc stane majetkem nájemce poté, co byly provedeny všechny dohodnuté platby.

3 – Pokud je stranou v úpadku kupující nebo nájemce, který má danou věc v držení, nesmí lhůta stanovená insolvenčním správcem podle čl. 102 odst. 2 uplynout dříve než pět dnů ode dne schůze za účelem posouzení zprávy kromě případů, kdy by se během této doby mohla významně snížit hodnota dané věci a druhá smluvní strana insolvenčního správce na tuto skutečnost výslovně upozornila.

4 – Ustanovení o výhradě vlastnictví ve smlouvách o prodeji konkrétní věci, kdy je stranou v úpadku kupující, může majetková podstata napadnout pouze tehdy, bylo-li tak učiněno písemně, a to do doby předání dané věci.

5 – Účinky odmítnutí plnění ze strany insolvenčního správce v případě, je-li to přípustné, jsou stanoveny v čl. 102 odst. 3. Má se za to, že předmětem práva uvedeného v písmenu c) je jako insolvenční pohledávka platba kladného rozdílu mezi výší plateb nebo nájemného naplánovaných do konce doby platnosti smlouvy, aktualizovanou ke dni prohlášení konkursu podle ustanovení čl. 91 odst. 2, a hodnotou dané věci ke dni odmítnutí plnění, je-li druhou stranou prodávající nebo pronajímatel, nebo kladného rozdílu mezi touto posledně uvedenou hodnotou a dotyčnou částkou, je-li druhou stranou kupující nebo nájemce.“

„Článek 105

Prodej bez dodání

1 – Aniž jsou dotčena ustanovení článku 107, v případě, že nebyla povinnost prodávajícího předat danou věc dosud splněna, vlastnictví však již bylo převedeno:

a) nemůže insolvenční správce odmítnout plnění smlouvy, dojde-li k úpadku prodávajícího;

b) odmítnutí plnění insolvenčním správcem při úpadku kupujícího má přiměřeně účinky stanovené v čl. 104 odst. 5.

2 – Ustanovení předchozího odstavce se vztahují obdobně i na smlouvy o převodu jiných věcných práv užívání.“

„Článek 106

Smlouva o smlouvě budoucí

1 – V případě úpadku budoucího prodávajícího nesmí insolvenční správce odmítnout plnění smlouvy o smlouvě budoucí se skutečným účinkem, pokud již byla daná věc předána budoucímu kupujícímu.
2 – V případě odmítnutí plnění smlouvy o budoucí kupní smlouvě insolvenčním správcem se použijí přiměřeně ustanovení čl. 104 odst. 5 bez ohledu na to, zda se úpadek týká budoucího kupujícího nebo budoucího prodávajícího.“
„Článek 107
Transakce s konkrétním datem dodání
1 – Pokud má k dodání zboží nebo poskytnutí finančních služeb, které mají tržní cenu, dojít k určitému dni nebo v určité lhůtě a tento den nebo lhůta nastanou po prohlášení konkursu, nemůže žádná smluvní strana požadovat plnění. Podle okolností daného případu má kupující nebo prodávající nárok pouze na uhrazení rozdílu mezi upravenou cenou a tržní cenou zboží nebo finanční služby druhý den následující po dni, k němuž byl prohlášen konkurs, pokud jde o smlouvy se stejným datem nebo lhůtou plnění, což v případě, je-li tento nárok vymahatelný stranou v úpadku, představuje pohledávku majetkové podstaty.
2 – V kterémkoli případě vrátí prodávající již vyplacené částky a může tuto povinnost nahradit pohledávkou podle předchozího odstavce, a to do výše příslušných částek. Je-li stranou v úpadku prodávající, představuje nárok na vrácení pro druhou stranu pohledávku majetkové podstaty.
3 – Pro účely předchozího odstavce se za finanční služby považuje:
a) dodání cenných papírů s výjimkou akcií představujících nejméně 10 % kapitálu společnosti, pokud nemá vypořádání stanovené ve smlouvě pouze finanční povahu;
b) dodání drahých kovů;
c) platby v hotovosti, které jsou přímo či nepřímo stanoveny podle směnného kurzu cizí měny, zákonné úrokové sazby, výpočetní jednotky nebo ceny jiného zboží nebo služeb;
d) opce či jiné nároky na prodej nebo dodání předmětů uvedených v písmenech a) a b) nebo na platby uvedené v písmenu c).
4 – Jsou-li různé transakce týkající se finančních služeb začleněny do rámcové smlouvy, kterou lze jako celek ukončit pouze v případě neplnění, považuje se pro účely tohoto článku a článku 102 soubor transakcí za dvoustrannou smlouvu.
5 – Na transakce s konkrétním datem dodání neuvedené v odstavci 1 se vztahují přiměřeně ustanovení čl. 104 odst. 5.“
„Článek 108
Nájem, kdy je stranou v úpadku nájemce
1 – Prohlášením konkursu není pozastavena platnost nájemní smlouvy, je-li stranou v úpadku nájemce, insolvenční správce však může takovouto smlouvu kdykoli zrušit s výpovědní lhůtou v délce 60 dnů, nepostačuje-li podle zákona nebo smlouvy kratší výpovědní lhůta.
2 – Odchylně se předchozí odstavec nepoužije v případě, týká-li se nájem místa bydliště strany v úpadku, kdy může insolvenční správce pouze prohlásit, že nárok na platbu nájemného vzniklý po uplynutí 60 dnů od tohoto prohlášení není v insolvenčním řízení vymahatelný. V tomto případě je pronajímatel oprávněn uplatnit insolvenční pohledávku v souvislosti s náhradou škody vzniklé při vystěhování kvůli neuhrazení jedné či více výše uvedených plateb nájemného, a to do výše odpovídající platbám za jedno čtvrtletí.
3 – Zrušení smlouvy insolvenčním správcem podle odstavce 1 vyžaduje uhrazení, jako insolvenční pohledávky, splatných částek, které odpovídají době mezi dnem vzniku účinků a koncem doby platnosti stanovené ve smlouvě, nebo ke dni, k němuž by jinak bylo možné zrušení stranou v úpadku, po odečtení nákladů na poskytnutí služby pronajímatelem během tohoto období a výnosů získaných při jiném použití pronajatého majetku, pokud je lze přičíst předčasnému ukončení smlouvy, přičemž všechny částky podle čl. 91 odst. 2 jsou aktualizovány ke dni, k němuž nabude zrušení účinnosti.
4 – Pronajímatel nemůže požadovat zrušení smlouvy po prohlášení konkursu na nájemce na základě některého z těchto důvodů:
a) nehrazení nájemného v období přede dnem prohlášení konkursu;
b) zhoršení finanční situace nájemce.
5 – Pokud nebyla pronajatá věc dosud předána nájemci ke dni, k němuž byl na něj prohlášen konkurs, mohou insolvenční správce i pronajímatel smlouvu zrušit, a mohou stanovit jinou přiměřenou lhůtu za tímto účelem, po jejímž uplynutí právo zrušit smlouvu zaniká.“
„Článek 109
Nájem, kdy je stranou v úpadku pronajímatel
1 – Prohlášením konkursu není pozastaveno provádění nájemní smlouvy, je-li stranou v úpadku pronajímatel, a zrušení smlouvy kteroukoli smluvní stranou je možné pouze na konci stávající lhůty, aniž jsou dotčeny případy povinného prodloužení smlouvy.
2 – Pokud však ke dni prohlášení konkursu nebyla věc dosud předána nájemci, použijí se přiměřeně ustanovení čl. 108 odst. 5.
3 – Zcizení pronajaté věci v insolvenčním řízení nezbavuje pronajímatele práv, která jsou v tomto případě uznána v občanském právu.“
„Článek 110
Smlouvy o zastupování a správě
1 – Platnost smluv o zastupování, včetně komisionářských smluv, které spadají do majetkové podstaty, končí dnem prohlášení konkursu na příkazce, a to i v případě, bylo-li zastupování svěřeno i v zájmu zmocněnce nebo třetí osoby. Zmocněnec nemá nárok na náhradu vzniklé škody.
2 – Smlouva se však považuje za nadále platnou v těchto případech:
a) musí-li zmocněnec provést určité úkony, aby se zamezilo předvídatelné újmě na majetkové podstatě, dokud potřebné kroky neučiní insolvenční správce;
b) po dobu, během níž zmocněnec prováděl úkony, přičemž si bez svého zavinění nebyl vědom toho, že na příkazce byl prohlášen konkurs.
3 – V případě uvedeném v odst. 2 písm. a) představuje odměna a náhrada výdajů zmocněnce pohledávku za majetkovou podstatou a v případě uvedeném v odst. 2 písm. b) insolvenční pohledávku.
4 – Ustanovení předchozích odstavců se přiměřeně vztahují na jakékoli jiné smlouvy, jejichž prostřednictvím strana v úpadku svěřila správu majetkových záležitostí třetí osobě, a to s minimální nezávislostí, konkrétně smlouvy o správě portfolia a správě majetku.“
„Článek 111
Smlouva o dlouhodobém poskytování služeb
1 – Platnost smluv, v nichž se požaduje poskytování dlouhodobé služby v zájmu strany v úpadku a jejichž platnost nekončí na základě účinků uvedených v článku 110, není ke dni prohlášení konkursu pozastavena, a kterákoli smluvní strana je může zrušit, přičemž se použije přiměřeně čl. 108 odst. 1.
2 – Předčasné zrušení smlouvy vyžaduje pouze platbu náhrady za škodu způsobenou v případě zrušení smlouvy insolvenčním správcem, přičemž v takovém případě se náhrada přiměřeně vypočítá podle čl. 108 odst. 3 a pro druhou smluvní stranu představuje insolvenční pohledávku.“
„Článek 112
Plné moci
1 – S výjimkou případů, na něž se vztahuje čl. 110 odst. 2 písm. a), skončí platnost plné moci týkající se majetku v majetkové podstatě prohlášením konkursu na zastupovanou stranu, a to i tehdy, byla-li udělena i v zájmu osoby jednající jako zplnomocněný zástupce nebo třetí osoby.

2 – Co se týká úkonů provedených osobou, která jedná jako zplnomocněný zástupce, poté, co platnost plné moci skončila, použijí se přiměřeně ustanovení čl. 81 odst. 6 a 7.
3 – Osoba jednající jako zplnomocněný zástupce, která si bez svého zavinění nebyla vědoma prohlášení konkursu na zastupovanou stranu, nenese vůči třetím osobám odpovědnost za neúčinnost úkonu kvůli zrušení plné moci.“
„Článek 113
Úpadek zaměstnanců
1 – Prohlášením konkursu na zaměstnance není pozastavena platnost pracovní smlouvy.
2 – Od strany v úpadku lze vymáhat náhradu za ztráty vyplývající z možného porušení smluvních povinností.“
„Článek 114
Poskytování služeb dlužníkem
1 – Ustanovení článku 113 se použijí na smlouvy, na jejichž základě má strana v úpadku jakožto fyzická osoba poskytnout službu, vyjma toho, je-li tato služba součástí činnosti společnosti, kterou dotyčná fyzická osoba vlastní, a tato služba není nahraditelná.
2 – Aniž jsou dotčena ustanovení předchozího odstavce, použije se na smlouvy, jejichž předmětem je dlouhodobé poskytování služby dlužníkem, přiměřeně článek 111. Povinnost poskytnout náhradu však existuje pouze tehdy, zruší-li smlouvu druhá smluvní strana.“
„Článek 115
Postoupení a zástava budoucích pohledávek
1 – Je-li dlužníkem fyzická osoba, která před prohlášením konkursu postoupila nebo dala do zástavy budoucí pohledávky plynoucí z pracovní smlouvy nebo smlouvy o poskytování služeb, nebo nárok na jiné budoucí platby, jako jsou dávky v nezaměstnanosti a starobní důchody, je účinnost tohoto úkonu omezena na příjmy týkající se období přede dnem prohlášení konkursu, zbývající část běžného měsíce k tomuto datu a následujících 24 měsíců.
2 – Účinnost postoupení nebo zástavy ze strany dlužníka před prohlášením konkursu, jejichž předmětem jsou platby nájemného podle nájemní smlouvy, kterou insolvenční správce nemůže zrušit nebo ukončit podle čl. 104 odst. 2 resp. čl. 109 odst. 1, je bez ohledu na to, zda je dlužníkem fyzická osoba, či nikoli, omezena na platby související s obdobím před prohlášením konkursu, zbývající částí běžného měsíce k tomuto datu a následujícím měsícem.
3 – Dlužník s pohledávkami uvedenými v předchozích odstavcích je může započítat oproti dluhům vůči majetkové podstatě, aniž jsou dotčena ustanovení čl. 99 odst. 1 písm. b) a odst. 4 písm. b) až d).“
„Článek 116
Běžné účty
Prohlášení konkursu vyžaduje ukončení smluv o běžném účtu, jejichž smluvní stranou je strana v úpadku, a uzavření příslušných účtů.“
„Článek 117
Smlouvy o tichém společenství
1 – Smlouvy o tichém společenství jsou zrušeny prohlášením konkursu na tichého společníka.
2 – Strana smlouvy o tichém společenství je povinna odevzdat do majetkové podstaty tichého společníka jeho dosud nevypořádaný podíl na ztrátách, na nichž se musí podílet, ponechává si však právo uplatnit v insolvenčním řízení jako pohledávku provedené platby, které nemají být zahrnuty do jeho podílu na ztrátách.“
„Článek 118
Pomocné sdružení společností a evropská hospodářská zájmová sdružení
1 – Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení smlouvy, není pomocné sdružení společností a evropské hospodářské zájmové sdružení v důsledku úpadku jednoho či více členů sdružení zrušeno.
2 – Člen sdružení, na něhož byl prohlášen konkurs, může ze sdružení společností vystoupit.
3 – Ustanovení smlouvy, podle nichž má člen, na nějž byl prohlášen konkurs, poskytnout náhradu škody způsobené ostatním členům či sdružení, jsou neplatná.“
„Článek 119
Imperativní ustanovení
1 – Dohoda stran, která vylučuje nebo omezuje použití předchozích ustanovení této kapitoly, je neplatná.
2 – Neplatné jsou zejména doložky, podle nichž představuje úpadková situace některé ze smluvních stran rozvazovací podmínku s ohledem na určitou transakci nebo je v tomto případě převeden na druhou smluvní stranu nárok na náhradu škody nebo právo na zrušení nebo odstoupení za jiných podmínek, než je stanoveno v této kapitole.
3 – Ustanovení předchozích odstavců nebrání tomu, aby úpadková situace představovala oprávněný důvod pro zrušení smlouvy nebo odstoupení od smlouvy kvůli povaze a obsahu smluvních plateb.“

7 Jaké účinky má insolvenční řízení na řízení zahájená jednotlivými věřiteli (s výjimkou probíhajících soudních řízení)?

Účinky na soudní řízení

Prohlášení konkursu brání zahájení řízení o vymáhání pohledávek insolvenčními věřiteli [čl. 88 odst. 1 zákona CIRE].

Účinky na pohledávky

Účinky prohlášení konkursu na pohledávky, které existují ve vztahu k majetkové podstatě, jsou stanoveny v článcích 90 až 101 zákona CIRE:
„Článek 90
Vymáhání pohledávek souvisejících s úpadkem
Insolvenční věřitelé mohou uplatnit své nároky v souladu s ustanoveními tohoto zákona pouze během insolvenčního řízení.“
„Článek 91
Okamžitě splatné dluhy
1 – Prohlášení konkursu má za následek, že veškeré závazky strany v úpadku, na něž se nevztahuje odkladná podmínka, jsou ihned splatné.
2 – Má se za to, že výše jakéhokoli závazku, který ke dni prohlášení konkursu není dosud splatný, v souvislosti s nímž nenáležejí úroky anebo v souvislosti s nímž je sazba dlužných úroků nižší, než je zákonná úroková sazba, odpovídá částce, která – jestliže by byla navýšena o úroky vypočítané z této částky, případně v zákonné sazbě nebo v sazbě rovnající se rozdílu mezi zákonnou sazbou a smluvní sazbou, na dobu před uplynutím splatnosti – by odpovídala výši dotčeného závazku.
3 – V případě dělitelného závazku se ustanovení předchozího odstavce vztahují na každou platbu, která není dosud vymahatelná.
4 – Při výpočtu doby před uplynutím splatnosti se má za to, že by k platbě došlo ke dni, kdy se závazky staly vymahatelnými, nebo není-li toto datum stanoveno, ke dni, k němuž by k platbě pravděpodobně došlo.
5 – Snížení výše dluhu podle předchozích odstavců se použije i tehdy, došlo-li kvůli úpadku, který dosud nebyl zákonně vyhlášen, ke ztrátě nároku na lhůtu, jak je stanoveno v čl. 780 odst. 1 občanského soudního řádu.

6 – K převzetí práv věřitele na základě splnění závazku třetí osoby stranou v úpadku dojde úměrně k částce uhrazené s ohledem na výši tohoto dluhu třetí osoby, která je aktualizována podle odstavce 2.

7 – Ustanovení předchozího odstavce se vztahují na právo na opětovné nabytí s ohledem na ostatní spoludlužníky.“

„Článek 92

Plány úhrady

Okamžitá splatnost dluhů, na něž se vztahuje plán úhrady daní a příspěvků na sociálním zabezpečení, podle čl. 91 odst. 1 má účinky, které s ohledem na nedodržení tohoto plánu stanoví příslušné právní předpisy. Vymahatelné částky se vypočítají podle ustanovení těchto právních předpisů.“

„Článek 93

Výživné

Právo na vymáhání výživného od strany v úpadku za období po vyhlášení konkursu lze uplatnit vůči majetkové podstatě pouze tehdy, není-li výživné schopna poskytnout žádná z osob uvedených v článku 2009 občanského soudního řádu. V tomto případě stanoví příslušnou částku soudce.“

„Článek 94

Pohledávky, na něž se vztahuje rozvazovací podmínka

S pohledávkami, na něž se vztahuje rozvazovací podmínka, se v insolvenčním řízení nakládá jako s nepodmíněnými pohledávkami do doby, než je podmínka splněna, aniž by byla dotčena povinnost vrátit provedené platby, je-li podmínka ověřena.“

„Článek 95

Společná odpovědnost a ručitelé

1 – Věřitelé mohou vymáhat pohledávku v plné výši od každé z jednotlivých majetkových podstat společně odpovědných dlužníků a ručitelů, ačkoliv celková výše částek obdržených od všech těchto dlužníků nesmí překročit výši pohledávky.

2 – Práva vůči dlužníkovi v úpadku plynoucí z možné budoucí splátky dluhu společně odpovědným spoludlužníkem nebo ručitelem lze v insolvenčním řízení uplatnit jako pohledávku s odkladnou podmínkou pouze tehdy, pokud věřitel výše uvedenou pohledávku nevymáhá.“

„Článek 96

Převod pohledávek

1 – Za účelem účasti příslušného vlastníka v řízení jsou:

a) nepeněžité pohledávky zohledněny na základě odhadnutelné hodnoty v eurech ke dni prohlášení konkursu;

b) peněžité pohledávky, jejichž částky nejsou určeny, zohledněny na základě odhadnutelné hodnoty v eurech ke dni prohlášení konkursu;

c) pohledávky vyjádřené v cizí měně nebo indexem zohledněny na základě hodnoty v eurech podle směnného kurzu platného ke dni prohlášení konkursu v místě příslušné platby.

2 – Jakmile jsou pohledávky uvedené v odst. 1 písm. a) a c) uznány, považují se na trvale převedené na eura.“

„Článek 97

Zrušení přednostních práv věřitelů a věcných záruk

1 – Při prohlášení konkursu se zrušují:

a) obecná přednostní práva věřitelů související s insolvenčními pohledávkami státu, místních orgánů a institucí sociálního zabezpečení, která vznikla více než dvanáct měsíců přede dnem zahájení insolvenčního řízení;

a) zvláštní přednostní práva věřitelů související s insolvenčními pohledávkami státu, místních orgánů a institucí sociálního zabezpečení, která vznikla více než dvanáct měsíců přede dnem zahájení insolvenčního řízení;

c) zákonné hypotéky, o jejichž registraci bylo požádáno během dvou měsíců přede dnem zahájení insolvenčního řízení a které souvisejí s insolvenčními pohledávkami státu, místních orgánů a institucí sociálního zabezpečení;

d) věcné záruky, pokud nejsou nezávislé na registraci, které se vztahují na nemovitý či movitý majetek, který podléhá registraci a je součástí majetkové podstaty, souvisejí s insolvenčními pohledávkami a již byly zřízeny, dosud však nejsou registrovány ani nejsou předmětem žádosti o registraci;

e) věcné záruky týkající se majetku v majetkové podstatě, které souvisejí s pohledávkami, jež se považují za podřízené.

2 – Po prohlášení konkursu není registrace zákonných hypoték zaručujících insolvenční pohledávky přípustná, včetně po ukončení řízení, ledaže byla příslušná žádost podána před prohlášením konkursu, nebo jedná-li se o hypotéky uvedené v odst. 1 písm. c), dva měsíce před tímto dnem.“

„Článek 98

Přiznání přednostního práva věřiteli, který o to požádá

1 – Na žádost osoby, na niž byl prohlášen konkurs, mají nepodřízené pohledávky věřitelů prospěch z obecného přednostního práva, jež je na posledním místě, vztahujícího se na veškeré movité věci, které jsou součástí majetkové podstaty, a to s ohledem na čtvrtinu příslušné částky odpovídající nejvýše 500 CU.

2 – Brání-li pokračování řízení zahájeného věřitelem prohlášení konkursu na dlužníka v řízení, které bylo zahájeno k pozdějšímu datu, je přednostní právo uvedené v předchozím odstavci přiznáno navrhovateli dřívějšího řízení; v případě uvedeném v čl. 264 odst. 3 písm. b) přísluší obecné přednostní právo vztahující se na movitý majetek manžela, který o to požádá, a na polovinu společného jmění manželů, navrhovateli v řízení, které bylo zahájeno původně, a to bez ohledu na pozastavení jeho účinků.“

„Článek 99

Započtení pohledávek

1 – Aniž jsou dotčena jiná ustanovení tohoto zákona, mohou po prohlášení konkursu osoby podávající insolvenční návrh započítat své pohledávky oproti dluhům vůči majetkové podstatě, je-li splněn nejméně jeden z těchto požadavků:

a) splnění právních podmínek pro započtení pohledávek přede dnem prohlášení konkursu;

b) existence insolvenční pohledávky splňující požadavky stanovené v článku 847 občanského soudního řádu před uplatněním protinároku majetkové podstaty.

2 – Pro účely písmen a) a b) se neuplatní:

b) předčasná splatnost a přeměna na hotovost vyplývající z ustanovení čl. 91 odst. 1 a článku 96.

3 – Započtení pohledávek nebrání skutečnost, že závazky jsou uvedeny v různých měnách nebo výpočetních jednotkách, pokud jde o jejich předmět, je-li přípustné jejich vzájemné započtení namísto uhrazení protinároku, a při započtení se použije směnný kurs platný ke dni, k němuž započtení pohledávek nabude účinku.

4 – Započtení pohledávek není přípustné:

a) pokud dluh vůči majetkové podstatě vznikl po dni prohlášení konkursu, konkrétně v důsledku zrušení úkonů ve prospěch majetkové podstaty;

b) pokud insolvenční správce získal pohledávku od jiné osoby po dni prohlášení konkursu;

c) s ohledem na dluhy strany v úpadku, za něž majetková podstata nenese odpovědnost;

d) mezi dluhy vůči majetkové podstatě a podřízenými insolvenčními pohledávkami.“

„Článek 100

Pozastavení promlčecích a prekluzivních lhůt

Rozhodnutí o prohlášení konkursu má za následek pozastavení všech promlčecích a prekluzivních lhůt, které může dlužník během řízení napadnout.“

„Článek 101

Systémy likvidace

Pravidla stanovená v této kapitole se použijí, aniž jsou dotčena ustanovení článku 283 a násl. zákona o cenných papírech.“

8 Jaké účinky má insolvenční řízení na pokračování soudních řízení, které probíhají v okamžiku zahájení insolvenčního řízení?

Účinky insolvenčního řízení na probíhající soudní řízení jsou stanoveny v článcích 85 až 89 zákona CIRE:

„Článek 85

Účinky na probíhající soudní řízení

1 – Po prohlášení konkursu jsou veškerá soudní řízení, v jejichž rámci jsou přezkoumávány záležitosti týkající se majetku v majetkové podstatě a která byla zahájena proti dlužníkovi či dokonce proti třetím osobám, jejichž výsledek však může ovlivnit hodnotu majetkové podstaty, a veškerá soudní řízení zahájená dlužníkem, která se týkají výhradně jeho majetku, připojena k insolvenčnímu řízení, pokud toto připojení požaduje insolvenční správce, je-li to vhodné pro účely tohoto řízení.

2 – Soudce požádá soud nebo příslušný orgán, aby pro účely připojení k insolvenčnímu řízení zaslal všechny případy, kdy bylo provedeno zajištění nebo zadržení předmětů souvisejících s majetkovou podstatou.

3 – Insolvenční správce nahradí stranu v úpadku ve všech řízeních uvedených v předchozích odstavcích nezávisle na jejich připojení k insolvenčnímu řízení nebo na souhlasu druhé strany.“

„Článek 86

Připojení k insolvenčnímu řízení

1 – Na žádost insolvenčního správce jsou k insolvenčnímu řízení připojena soudní řízení, v nichž byl prohlášen konkurs na osoby, které jsou právně odpovědné za dluhy strany v úpadku, nebo v případě fyzické osoby, která uzavřela manželství, manžela/manželky, není-li režim společného jmění manželů vyloučen z majetkové podstaty.

2 – Je-li dlužníkem obchodní společnost, platí stejné účinky s ohledem na řízení, v nichž byl prohlášen konkurs na společnosti, s nimiž je zmíněná společnost podle zákona o obchodních společnostech ve vztahu kontroly nebo člena skupiny.

3 – O připojení řízení podle odstavce 2 může soudce rozhodnout automaticky, pokud jsou přiloženy příslušné dokumenty, nebo o ně mohou požádat všichni dlužníci, na něž byl v řízeních, která mají být připojena, prohlášen konkurs.

4 – Probíhají-li řízení u soudů, které mají vzhledem k dotčené záležitosti různé pravomoci, lze o připojení řízení rozhodnout pouze tehdy, požádá-li o to insolvenční správce v řízení zahájeném u soudu se zvláštní příslušností nebo rozhodne-li o úpadku soudce, který rozhoduje v téže věci.“

„Článek 87

Dohody o arbitráži

1 – Účinnost dohod o arbitráži týkajících se sporů, jejichž účastníkem je strana v úpadku, kdy vyřešení tohoto sporu může ovlivnit hodnotu majetkové podstaty, je pozastavena, aniž jsou dotčena ustanovení platných mezinárodních smluv.

2 – Probíhající řízení ke dni prohlášení úpadku pokračují, aniž by byla případně dotčena ustanovení čl. 85 odst. 3 a čl. 128 odst. 5.“

„Článek 88

Řízení o výkonu rozhodnutí

1 – Prohlášení úpadku povede k pozastavení veškerých řízení o výkonu rozhodnutí nebo opatření uplatněných insolvenčními věřiteli, jež ovlivňují majetek v majetkové podstatě, a brání zahájení nebo pokračování řízení o vymáhání pohledávek, která zahájili insolvenční věřitelé. Jsou-li však soudní řízení vedena proti jiným stranám, pokračuje výkon rozhodnutí proti těmto stranám.

2 – V případě výkonu rozhodnutí proti jiným stranám, kdy není nutné připojit se k řízení podle čl. 85 odst. 2, je za účelem připojení zaslán pouze opis soudních spisů týkajících se strany v úpadku.

3 – Řízení o výkonu rozhodnutí, které je podle odstavce 1 pozastaveno, je s ohledem na stranu v úpadku zrušeno, jakmile je ukončeno insolvenční řízení podle čl. 230 odst. 1 písm. a) a d), vyjma za účelem výkonu právního nároku na zpětné nabytí.

4 – Insolvenční správce je povinen oznámit skutečnosti uvedené v předchozím odstavci písemně a pokud možno elektronickými prostředky exekutorům ustanoveným v řízení o výkonu rozhodnutí, jehož se prohlášení konkursu týká a jehož si je zmíněný insolvenční správce vědom, nebo je oznámit soudu, je-li řízení o výkonu rozhodnutí zahájeno soudním úředníkem.“

„Článek 89

Soudní řízení týkající se pohledávek za majetkovou podstatou

1 – Po dobu tří měsíců ode dne prohlášení konkursu není možné navrhnout výkon rozhodnutí s ohledem na uhrazení pohledávek za majetkovou podstatou.

2 – Soudní řízení, včetně řízení o výkonu rozhodnutí, která souvisejí s pohledávkami za majetkovou podstatou, pokračují prostřednictvím připojení k insolvenčnímu řízení, vyjma výkonu rozhodnutí týkajících se daňových pohledávek.“

9 Jaké jsou hlavní rysy účasti věřitelů na insolvenčním řízení?

Příslušnými orgány v insolvenčním řízení jsou insolvenční správce, věřitelský výbor a schůze věřitelů. Věřitelský výbor a schůze věřitelů zahrnují účast věřitelů v souladu s články 66 až 80 zákona CIRE:

„Článek 66

Ustanovení věřitelského výboru soudcem

1 – Před schůzí věřitelů, konkrétně při vynesení rozhodnutí o prohlášení konkursu, ustanoví soudce věřitelský výbor, který má tři nebo pět členů a dva náhradníky. Předsedou je přednostně největší věřitel společnosti a volba ostatních členů zajišťuje náležité zastoupení různých kategorií věřitelů vyjma podřízených věřitelů.

2 – Soudce může rozhodnout, že věřitelský výbor podle předchozího odstavce neustanoví, pokud to považuje za opodstatněné vzhledem k malé velikosti majetkové podstaty, jednoduchosti likvidace nebo omezenému počtu insolvenčních věřitelů.

3 – Pro účely odstavce 1 zastupuje jeden ze členů výboru zaměstnance, kteří mají pohledávky za společností, a volba tohoto člena je v souladu s rozhodnutím samotných zaměstnanců nebo výboru zaměstnanců, pokud takovýto výbor existuje.

4 – Členy věřitelského výboru mohou být fyzické nebo právnické osoby. Je-li zvolena právnická osoba, jmenuje tato svého zástupce prostřednictvím písemné plné moci nebo dokumentu podepsaného osobou, jejíž podpis společnost zavazuje.

5 – Stát a instituce sociálního zabezpečení lze jmenovat předsedou věřitelského výboru pouze tehdy, obsahuje-li soudní spis oficiální usnesení, jež povoluje výkon této funkce a určuje zástupce a jež vydal člen vlády, který na dotyčné subjekty dohlíží.“

„Článek 67

Intervence na schůzi věřitelů

1 – Schůze věřitelů může upustit od zřízení věřitelského výboru, nahradit kteréhokoli člena nebo náhradníka výboru ustanoveného soudcem, zvolit další dva členy a v případě, že věřitelský výbor neustanovil soudce, zřídit sama věřitelský výbor, který má tři, pět nebo sedm členů a dva náhradníky, jmenovat jeho předsedu a příslušné složení kdykoli změnit, a to bez ohledu na existenci oprávněného důvodu.

2 – Členy věřitelského výboru zvoleného schůzí věřitelů nemusí být věřitelé a při jejich volbě stejně jako při jmenování předsedy není schůze věřitelů vázána kritérii stanovenými v čl. 66 odst. 1, nýbrž musí dodržet pouze kritérium stanovené v čl. 66 odst. 3.

3 – Rozhodnutí schůze věřitelů uvedená v odstavci 1 se přijímají většinou, jak se vyžaduje v čl. 53 odst. 1, vyjma v případě odvolání některého člena z oprávněného důvodu.“

„Článek 68

Povinnosti a pravomoci věřitelského výboru

1 – Kromě jiných úkolů, které jsou věřitelskému výboru výslovně svěřeny, odpovídá tento za dohled na činnost insolvenčního správce a spolupracuje s insolvenčním správcem.

2 – Při výkonu svých povinností může věřitelský výbor libovolně zkoumat položky v účetních dokladech dlužníka a požádat insolvenčního správce o poskytnutí informací, které považuje za nezbytné.“

„Článek 69

Rozhodnutí věřitelského výboru

1 – Věřitelský výbor se schází, pokud jej svolá předseda nebo jiní dva členové.

2 – Věřitelský výbor nesmí jednat v nepřítomnosti většiny svých členů. Rozhodnutí jsou přijímána většinou odevzdaných hlasů přítomných členů a v případě stejného počtu hlasů je rozhodující hlas předsedy.

3 – Písemné hlasování je přípustné, pokud bylo předem schváleno všemi členy.

4 – Rozhodnutí věřitelského výboru předloží předseda soudci.

5 – Proti rozhodnutím věřitelského výboru se nelze odvolat u soudu.“

„Článek 70

Odpovědnost členů výboru

Členové výboru odpovídají insolvenčním věřitelům za škody způsobené zaviněným neplněním svých povinnosti, přičemž se použijí ustanovení čl. 59 odst. 4.“

„Článek 71

Náhrada výdajů

Členové věřitelského výboru neobdrží odměnu a mají nárok pouze na náhradu výdajů, které jsou naprosto nezbytné k plnění jejich povinností.“

„Článek 72

Účast na schůzi věřitelů

1 – Zúčastnit se schůze věřitelů mohou všichni insolvenční věřitelé, jakož i osoby, které mají práva uvedená v č. 95 odst. 2, jež podle uvedeného ustanovení nelze uplatnit v řízení.

2 – Na právo podřízených věřitelů zúčastnit se schůze věřitelů se vztahují přiměřeně ustanovení odstavců 1 a 4 následujícího článku.

3 – Věřitele může zastupovat zástupce, který má za tímto účelem zvláštní pravomoci.

4 – Je-li to nezbytné pro hladký průběh jednání, může soudce omezit účast na schůzi na věřitele, jejichž pohledávky dosáhnou určité částky, jejíž výše nemůže přesáhnout 10 000 EUR. Věřitelé, kteří jsou tímto dotčeni, mohou být zastoupeni jiným věřitelem, jehož pohledávka se přinejmenším rovná stanovené výši, nebo se mohou spojit, aby dosáhli potřebné výše, a zúčastnit se schůze prostřednictvím společného zástupce.

5 – Právo a povinnost zúčastnit se schůze mají insolvenční správce, členové věřitelského výboru a dlužník a ředitelé ve společnosti dlužníka.

6 – Zúčastnit schůze se mohou rovněž až tři zástupci výboru zaměstnanců, nebo pokud takový výbor neexistuje, až tři zástupci zaměstnanců, které zaměstnanci určí. Zúčastnit schůze se může i státní zastupitelství.“

„Článek 73

Hlasovací práva

1 – Pohledávky udělují jeden hlas za každé euro nebo jeho zlomek, pokud byly tyto pohledávky již uznány pravomocným rozhodnutím vyneseným v připojeném řízení, v němž byly tyto pohledávky přezkoumány a bylo stanoveno jejich pořadí, nebo v rámci následného přezkumu, nebo jsou-li splněny obě tyto podmínky:

a) věřitel již přihlásil pohledávku v řízení, nebo pokud dosud neuplynula lhůta pro přihlašování pohledávek stanovená v rozhodnutí, jsou tyto pohledávky přihlášeny na schůzi, a to výhradně za účelem účasti na této schůzi;

b) pohledávky nejsou na schůzi napadeny insolvenčním správcem nebo věřitelem s hlasovacími právy.

2 – Počet hlasů udělených na základě pohledávky, na niž se vztahuje odkladná podmínka, stanoví vždy soudce, přičemž přihlédne k pravděpodobnosti splnění této podmínky.

3 – Podřízené pohledávky hlasovací práva neudělují, ledaže se rozhodnutí schůze věřitelů týká schválení insolvenčního plánu.

4 – Na žádost kterékoli zúčastněné strany může soudce udělit hlasy napadeným pohledávkám, stanovit příslušnou částku, zvážit všechny příslušné záležitosti včetně pravděpodobnosti částky a povahy podřízené pohledávky a v případě pohledávek s odkladnou podmínkou pravděpodobnosti splnění této podmínky.

5 – Proti rozhodnutí soudce uvedenému v předchozím odstavci se nelze odvolat.

6 – Rozhodnutí přijatá na schůzi věřitelů se v žádném případě nepovažují za neplatná, je-li následně potvrzeno, že věřitelé měli skutečně nárok na jiný počet hlasů, než jim bylo přiznáno.

7 – Aniž jsou dotčeny jiné záležitosti uvedené v předchozích odstavcích, udělují pohledávky s věcnými zárukami, za něž není dlužník osobně odpovědný, jeden hlas za každé euro dotyčné částky nebo hodnoty uvedené jako záruka, je-li tato nižší.

„Článek 74

Předsednictví

Schůzi věřitelů předsedá soudce.“

„Článek 75

Svolání schůze věřitelů

1 – Schůzi věřitelů svolává soudce z vlastního podnětu nebo na žádost insolvenčního správce, věřitelského výboru nebo věřitele či skupiny věřitelů, jejichž pohledávky podle odhadu soudce představují nejméně pětinu celkových nepodřízených pohledávek.

2 – Datum, čas, místo a pořad jednání schůze věřitelů jsou sděleny zúčastněným stranám nejpozději deset dnů předem prostřednictvím oznámení zveřejněného na internetových stránkách Citius a vývěsek na dveřích sídla nebo bydliště dlužníka a v provozovnách dlužníka.
3 – O datu, čase a místu konání schůze je informováno rovněž pět největších věřitelů, dlužník, ředitelé ve společnosti dlužníka a výbor zaměstnanců, a to prostřednictvím sdělení zaslaného doporučeným dopisem se stejným předstihem.
4 – V oznámeních a sděleních podle předchozího odstavce jsou uvedeny rovněž tyto údaje:
a) identifikace řízení;
b) jméno a sídlo nebo bydliště dlužníka, je-li známo;
c) upozornění věřitelů, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, že je nutné tak učinit, pokud dosud neuplynula lhůta pro přihlášení pohledávek stanovená v soudním rozhodnutí, a informace o tom, že pohledávky pouze za účelem účasti na schůzi mohou být předloženy na samotné schůzi, jestliže ke dni konání schůze dosud neuplynula výše uvedená lhůta;
d) případná omezení účasti podle čl. 72 odst. 4 s uvedením možnosti týkající se seskupení pohledávek nebo zastupování.“
„Článek 76
Pozastavení jednání schůze věřitelů
Soudce může rozhodnout o pozastavení jednání schůze a stanovit, že toto jednání bude obnoveno během příštích patnácti pracovních dnů.“
„Článek 77
Většina
Nevyžaduje-li se v tomto zákoně větší většina, nebo nejsou-li stanoveny jiné požadavky, jsou rozhodnutí na schůzi věřitelů přijímána většinou odevzdaných hlasů. K zdržení se hlasování se nepřihlíží bez ohledu na počet přítomných nebo zastoupených věřitelů či procentní podíl držených pohledávek.“
„Článek 78
Stížnost podaná soudci a odvolání
1 – Insolvenční správce nebo kterýkoli věřitel s hlasovacími právy může podat soudci ústně nebo písemně stížnost, že rozhodnutí přijatá na schůzi jsou v rozporu se společným zájmem věřitelů, je-li stížnost podána na samotné schůzi.
2 – Proti rozhodnutí potvrzujícímu oprávněnost stížnosti se může odvolat kterýkoli věřitel, který hlasoval pro rozhodnutí; proti rozhodnutí, kterým se stížnost zamítá, se může odvolat pouze stěžovatel.“
„Článek 79
Informování
Insolvenční správce poskytne na schůzi na její žádost informace o veškerých záležitostech spadajících do jeho působnosti.“
„Článek 80
Oprávnění schůze věřitelů
Veškerá rozhodnutí přijatá věřitelským výborem mohou být na schůzi zrušena a kladné rozhodnutí schůze povoluje pouze opatření, u nichž se podle tohoto zákona vyžaduje schválení věřitelským výborem.“

10 Jakým způsobem může insolvenční správce používat majetek v majetkové podstatě nebo s ním nakládat?

Insolvenční správce může majetek v majetkové podstatě používat nebo s ním nakládat v souladu s články 149, 150, 157 a 158 zákona CIRE:
„Článek 149
Zabavení majetku
1 – Jakmile bylo vyneseno rozhodnutí o prohlášení konkursu, zajistí se veškeré účetní doklady a veškerá aktiva tvořící majetkovou podstatu, a to i tehdy, pokud:
a) se na ně vztahuje příkaz k uchování, byla dána do zástavy nebo jsou jiným způsobem obstavena nebo držena v rámci jakéhokoli řízení s výjimkou majetku, který byl zajištěn v důsledku protiprávního jednání, ať už se jedná o trestný čin, nebo pouze o správní přestupek;
b) byla poskytnuta věřitelům podle článku 831 a násl. občanského soudního řádu.
2 – Pokud již byl majetek prodán, je zajištěn výtěžek z prodeje, nebyl-li již vyplacen věřitelům nebo rozdělen mezi ně.“
„Článek 150
Vydání zajištěného majetku
1 – Pravomoc zajistit majetek vyplývá z prohlášení konkursu, a aniž by byla dotčena ustanovení čl. 756 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu, musí insolvenční správce zabezpečit neprodlené vydání majetku, aby jej mohl spravovat. Tato správa se řídí obecnými pravidly, a zejména pravidly, která se vztahují na právní úschovu zastaveného majetku.
2 – Zajištění provádí insolvenční správce, kterému je nápomocen věřitelský výbor nebo zástupce věřitelského výboru, pokud takovýto výbor existuje, a případně v přítomnosti věřitele, který podal insolvenční návrh, a strany v úpadku.
3 – Je-li pro insolvenčního správce obtížné zajistit majetek osobně, pokud se tento nachází v jiném okrese, provádí toto zajištění svěřenský správce a majetek je svěřen zvláštnímu opatrovníkovi, avšak na příkaz insolvenčního správce.
4 – Zajištění se provádí zabavením majetku nebo jeho přímým vydáním na základě podrobného seznamu, a to podle těchto pravidel:
a) pokud již byl majetek svěřen do soudní úschovy, zůstává v úschově, ačkoliv na výlučný příkaz insolvenčního správce může být dán k dispozici;
b) pokud se při správě majetku vyskytnou potíže, nebo existují-li pochybnosti ohledně toho, který majetek je v úschově, může insolvenční správce požádat soudního úředníka, aby se dostavil na místo, kde se majetek nachází, a po vyřešení těchto potíží nebo pochybností je majetek vydán soudnímu úředníkovi;
c) je-li zajištění majetku napadeno nebo je-li při něm kladen odpor, může si insolvenční správce vyžádat pomoc veřejných a pořádkových sil a otevřít dveře nebo bezpečnostní schránku násilím, přičemž o této skutečnosti je pořízen úřední zápis;
d) zabavení spočívá v popisu a ocenění majetku a jeho převzetí do úschovy;
e) při zabavení i vydání majetku na základě podrobného seznamu vyhotoví insolvenční správce nebo jeho asistent dokument, v němž jsou jednotlivé předměty popsány a očíslovány jako v inventárním soupisu a v němž je případně uvedena určená hodnota, to, zda byl majetek vydán insolvenčnímu správci nebo zvláštnímu opatrovníkovi, a v němž jsou zmíněny veškeré záležitosti, které jsou pro řízení podstatné;
f) dokument podepíše osoba, která je při tomto úkonu přítomna, a vlastník nebo držitel zajištěného majetku, nebo není-li tento schopen či ochoten dokument podepsat, dva dostupní svědci.
5 – Při vystěhování strany v prodlení z místa jejího obvyklého bydliště se použije článek 862 občanského soudního řádu.
6 – Platby v hotovosti, které insolvenční správce obdrží, musí být neprodleně uloženy u úvěrové instituce podle volby insolvenčního správce s výjimkou částek, které jsou nezbytně nutné k uhrazení běžných administrativních výdajů.“
„Článek 157
Předběžné uzavření
Insolvenční správce může uzavřít provozovny dlužníka či pouze jednu nebo některé z nich před konáním schůze za účelem posouzení zprávy:

a) v případě kladného stanoviska věřitelského výboru, pokud takový výbor existuje;
b) za předpokladu, že dlužník nevznese námitku, pokud věřitelský výbor neexistuje, nebo pokud navzdory námitce dlužníka soudce uzavření povolí z toho důvodu, že by odklad tohoto opatření do dne konání výše uvedené schůze vedl k významnému snížení hodnoty majetkové podstaty.“
„Článek 158
Zahájení prodeje majetku
1 – Jakmile rozhodnutí o prohlášení konkursu nabude právní moci a konala se schůze za účelem posouzení zprávy, prodá insolvenční správce neprodleně veškerý zajištěný majetek v majetkové podstatě bez ohledu na závazky, neodporují-li takovémuto prodeji rozhodnutí věřitelů přijatá na výše uvedené schůzi.
2 – Insolvenční správce uskuteční dřívější prodej majetku v majetkové podstatě, který nelze uchovat, jelikož může podléhat zkáze nebo být znehodnocen.
3 – Je-li rozhodnuto o dřívějším prodeji majetku, jak je stanoveno v předchozím odstavci, oznámí insolvenční správce tuto skutečnost dlužníkovi, věřitelskému výboru, pokud takovýto výbor existuje, a soudci nejméně dva dny před prodejem, a zveřejní toto rozhodnutí na internetových stránkách Citius.
4 – Soudce může z vlastního podnětu nebo na žádost dlužníka, věřitelského výboru či některého z insolvenčních věřitelů nebo majetkové podstaty zastavit dřívější prodej majetku podle odstavce 2. Toto rozhodnutí je neprodleně sděleno insolvenčnímu správci, dlužníkovi, věřitelskému výboru a věřiteli, který podal příslušnou žádost. Odvolání není přípustné.
5 – V žádosti podle předchozího odstavce musí zúčastněná strana uvést oprávněné důvody pro neuskutečnění prodeje majetku a musí pokud možno předložit schůdnou alternativu transakce naplánované insolvenčním správcem.“

11 Jaké pohledávky mají být přihlášeny za majetkovou podstatou dlužníka a jak se nakládá s pohledávkami, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení?

Kategorie pohledávek za majetkovou podstatou a způsob nakládání s pohledávkami přihlášenými po zahájení insolvenčního řízení, včetně pohledávek za majetkovou podstatou, jsou v zásadě stanoveny v článcích 47 až 51 zákona CIRE:
„Článek 47
Pojem insolvenční věřitelé a kategorie pohledávek za insolvenční podstatou
1 – Po prohlášení konkursu se veškeré pohledávky za majetkem strany v úpadku nebo pohledávky, které jsou zaručeny majetkem v majetkové podstatě a jejichž základ předcházel prohlášení konkursu, považují za insolvenční věřitele bez ohledu na jejich státní příslušnost nebo bydliště.
2 – Na pohledávky podle předchozího odstavce a rovnocenné pohledávky a příslušné dluhy se v tomto zákoně odkazuje jako na insolvenční pohledávky resp. insolvenční dluhy.
3 – Pohledávky, které byly prokazatelně nabyty v průběhu řízení, jsou rovnocenné insolvenčním pohledávkám ke dni prohlášení konkursu.
4 – Pro účely tohoto zákona jsou insolvenčními pohledávkami:
a) „zaručené“ a „přednostní“ pohledávky, u nichž existují věcné záruky, včetně zvláštních přednostních práv věřitelů, a obecná přednostní práva věřitelů na majetek, který je součástí majetkové podstaty, a to do výše odpovídající hodnotě majetku, na nějž se vztahuje záruka, nebo obecná přednostní práva, s přihlédnutím k případným existujícím finančním břemenům;
b) „podřízené“ pohledávky uvedené v následujícím článku, pokud s ohledem na ně neexistují obecná nebo zvláštní přednostní práva věřitelů nebo zákonné hypotéky, jejichž platnost nekončí kvůli účinkům prohlášení konkursu;
c) všechny ostatní pohledávky jsou „obecné“.“
„Článek 48
Podřízené pohledávky
Níže uvedené pohledávky se pokládají za podřízené pohledávky, které jsou zařazeny za ostatní insolvenční pohledávky:
a) pohledávky osob, které mají zvláštní vztah k dlužníkovi, pokud tento zvláštní vztah existoval již v době vzniku pohledávky, a pohledávky osob, na něž byly tyto pohledávky převedeny během dvou let před zahájením insolvenčního řízení;
b) úroky u podřízených pohledávek, které vznikly po prohlášení konkursu, s výjimkou pohledávek, na něž se vztahují věcné záruky a obecná přednostní práva věřitelů, a to až do hodnoty příslušného majetku;
c) pohledávky, jejichž nižší pořadí bylo dohodnuto stranami;
d) pohledávky, jejichž předmětem jsou platby ze strany dlužníka na základě dobrovolnosti;
e) pohledávky za insolvenční podstatou, které v důsledku zrušení ve prospěch majetkové podstaty připadnou třetí osobě ve zlé víře;
f) úroky u podřízených pohledávek, které vznikly po prohlášení konkursu;
g) pohledávky v souvislosti s úvěry akcionářů.“
„Článek 49
Osoby ve zvláštním vztahu k dlužníkovi
1 – Má se za to, že níže uvedené osoby jsou ve zvláštním vztahu k dlužníkovi, který je fyzickou osobou:
a) manžel/manželka a osoby, které se dlužníkem rozvedly během dvou let před zahájením insolvenčního řízení;
b) potomci a předci nebo sourozenci dlužníka či kterékoli z osob uvedených v předchozím písmenu;
c) manžel/manželka potomků nebo předků či sourozenců dlužníka;
d) osoby, které během dvou let před zahájením insolvenčního řízení po určitou dobu bydlely s dlužníkem ve společné domácnosti.
2 – Má se za to, že níže uvedené osoby jsou ve zvláštním vztahu k dlužníkovi, který je právnickou osobou:
a) partneři, společníci nebo členové, kteří jsou právně odpovědní za dluhy, a osoby, které měly tento status během dvou let před zahájením insolvenčního řízení;
b subjekty, které byly během dvou let před zahájením insolvenčního řízení s dotyčnou společností ve vztahu kontroly nebo člena skupiny podle článku 21 zákona o cenných papírech;
c) ředitelé podle práva nebo podle skutečnosti ve společnosti dlužníka a osoby, které byly řediteli podle práva nebo podle skutečnosti kdykoli během dvou let před zahájením insolvenčního řízení;
d) subjekty ve spojení s kteroukoli z osob uvedených v předchozích písmenech v jakékoli formě podle odstavce 1.
3 – Pokud se úpadek týká pouze jednoho samostatného majetku, jsou osobami, které se považují za osoby ve zvláštním vztahu, příslušní vlastníci a ředitelé, jakož i osoby, které jsou ve spojení s těmito osobami v jakékoli formě uvedené v předchozích písmenech, a v případě pozůstalosti bez dědice osoby ve spojení s osobou, jejíž majetek je spravován v jakékoli formě podle odstavce 1 ke dni zahájení správního řízení nebo během dvou předchozích let.“
„Článek 50
Pohledávky s odkladnou podmínkou
1 – Pro účely tohoto zákona jsou pohledávkami s odkladnou resp. rozvazovací podmínkou pohledávky, jejichž vznik nebo další existence jsou podmíněny budoucí a nejistou událostí, která má nastat, nebo soudním rozhodnutím či právním úkonem, jsou-li podle zákona vymahatelné.
2 – Pohledávkami s odkladnou podmínkou jsou:

a) pohledávky vyplývající z odmítnutí plnění nebo předčasného ukončení dvoustranných smluv, které existovaly ke dni prohlášení konkursu, ze strany insolvenčního správce nebo zrušení úkonů ve prospěch majetkové podstaty, přičemž takovéto ukončení, odmítnutí nebo zrušení dosud nenastalo;
b) pohledávky, které nelze vymáhat vůči straně v úpadku bez předchozího zabavení majetku jiné osoby, přičemž k tomuto zabavení dosud nedošlo;
c) pohledávky související s úpadkem, za nějž strana v úpadku nenese osobní odpovědnost, přičemž příslušný dluh není vymahatelný.“
„Článek 51
Pohledávky za majetkovou podstatou
1 – Není-li zákonem výslovně stanoveno jinak, kromě ostatních pohledávek označených jako takové v tomto zákoně se za pohledávky za majetkovou podstatou považují:
a) náklady insolvenčního řízení;
b) odměna insolvenčního správce a jeho výdaje a výdaje členů věřitelského výboru;
c) dluhy vyplývající z opatření za účelem správy, likvidace a rozdělení majetkové podstaty;
d) dluhy vyplývající z úkonů insolvenčního správce při plnění jeho povinností;
e) dluhy vyplývající z plnění dvoustranné smlouvy, které nemůže insolvenční správce odmítnout, ledaže se týkají období před prohlášením konkursu;
f) dluhy vyplývající z plnění dvoustranné smlouvy, jež nemůže insolvenční správce odmítnout, ledaže odpovídají náhradě, kterou poskytla jiná osoba před prohlášením konkursu, nebo se týkají období před prohlášením konkursu;
g) dluhy vyplývající ze smlouvy, jejímž předmětem je samostatná platba odpovídající náhradě, kterou již poskytla jiná osoba, a jejíž splnění požadoval prozatímní soudní správce;
h) dluhy vzniklé v důsledku úkonů prozatímního soudního správce při plnění jeho povinností;
i) dluhy, jež pocházejí z bezdůvodného obohacení insolvenční podstaty;
j) vyživovací povinnost vztahující se na období před prohlášením konkursu podle ustanovení článku 93.
2 – Na nároky odpovídající dluhům majetkové podstaty a na držitele těchto pohledávek se v tomto zákoně odkazuje jako na pohledávky za majetkovou podstatou resp. věřitele majetkové podstaty.

12 Jaká pravidla platí pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek?

Pravidla pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek jsou stanovena v článcích 128 až 140 zákona CIRE:
„Článek 128
Přihlašování pohledávek
1 – Ve lhůtě stanovené za tímto účelem v rozhodnutí o prohlášení konkursu musí insolvenční věřitelé, včetně státního zastupitelství hájícího zájmy subjektů, které zastupuje, přihlásit pohledávky k přezkumu, a to prostřednictvím žádosti, k níž jsou přiloženy všechny dostupné podklady a která uvádí:
a) původ, datum splatnosti a výši jistiny a úroků;
b) související podmínky, a to odkladné i rozvazovací;
c) povahu pohledávek, zda se jedná o obecné, podřízené, přednostní nebo zaručené pohledávky, a v posledně uvedeném případě aktiva nebo nároky, jež jsou předmětem záruky, a případně příslušné informace o registraci;
d) existenci případných osobních záruk s identifikací ručitelů;
c) použitelnou sazbu úroků z prodlení.
2 – Žádost je adresována insolvenčnímu správci a je zaslána elektronickou cestou podle čl. 17 odst. 2 příslušné ministerské prováděcí vyhlášky.
3 – Nejsou-li insolvenční věřitelé sponzorováni, podává se žádost o přihlášení pohledávek v místě sídla insolvenčního správce, nebo je zaslána elektronickou poštou či doporučeným dopisem. Insolvenční správce při obdržení žádosti podepíše potvrzení o přijetí nebo je zašle věřiteli do tří dnů od obdržení, a to stejným způsobem, jaký byl použit k zaslání pohledávky.
4 – Přihlášení pohledávek podle odstavce 1 lze provést s použitím formuláře, který je za tímto účelem k dispozici na internetových stránkách stanovených v ministerské prováděcí vyhlášce vydané ministrem spravedlnosti, nebo vzoru formuláře pro přihlašování pohledávek podle článků 54 a 55 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/848 ze dne 20. května 2015 v případech, na něž se toto nařízení vztahuje.
5 – Účelem přezkumu je ověřit veškeré insolvenční pohledávky bez ohledu na jejich povahu a základ a i věřitelé, jejichž pohledávky byly uznány pravomocným rozhodnutím, musí tyto pohledávky přihlásit v insolvenčním řízení, chtějí-li obdržet platbu.“
„Článek 129
Seznam uznaných a neuznaných pohledávek
1 – Do patnácti dnů od uplynutí lhůty pro přihlašování pohledávek předloží insolvenční správce sekretariátu seznam všech uznaných věřitelů a seznam neuznaných věřitelů, a to v abecedním pořadí, týkající se nejen věřitelů, kteří přihlásili své pohledávky, nýbrž také věřitelů, jejichž nároky jsou zaznamenány v účetních dokladech dlužníka nebo o nichž se insolvenční správce dozví jiným způsobem.
2 – Seznam uznaných věřitelů obsahuje identifikaci každého věřitele, povahu pohledávky, výši jistiny a úroků ke dni uplynutí lhůty pro přihlašování pohledávek, osobní a věcné záruky, přednostní práva, platnou sazbu úroků z prodlení, případnou odkladnou či rozvazovací podmínku a hodnotu majetku v insolvenční podstatě, s ohledem na nějž existují věcné záruky, za něž není dlužník osobně odpovědný.
3 – Seznam neuznaných věřitelů uvádí důvod jejich neuznání.
4 – Všichni neuznaní věřitelé, jakož i věřitelé, jejichž pohledávky jsou uznány, aniž by pohledávku přihlásili, nebo ji přihlásili za jiných podmínek, než jsou u příslušné pohledávky stanoveny, musí být insolvenčním správcem vyrozuměni doporučeným dopisem nebo jedním ze způsobů stanovených v čl. 128 odst. 2 a 3, a jedná-li se o známé věřitele, kteří mají svůj obvyklý pobyt, bydliště nebo sídlo společnosti v jiném členském státě, než je členský stát, v němž bylo řízení zahájeno, včetně daňových orgánů a orgánů sociálního zabezpečení v tomto členském státě, je oznámení zasláno v souladu s článkem 54 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/848 ze dne 20. května 2015.
5 – Sdělení podle předchozího odstavce může být zasláno elektronickou poštou v případech, kdy byla pohledávka přihlášena elektronicky, přičemž se má za to, že bylo odesláno v den odeslání. Insolvenční správce vloží do spisu příslušné potvrzení o doručení.“
„Článek 130
Napadení seznamu uznaných věřitelů
1 – Do deseti dnů od uplynutí lhůty stanovené v čl. 129 odst. 1 může kterákoli zúčastněná strana napadnout seznam uznaných věřitelů zasláním žádosti soudci, v níž uvede důvody pro neoprávněné zařazení nebo vyloučení pohledávek nebo nesprávnou výši uznané pohledávky.
2 – Co se týká věřitelů vyrozuměných doporučeným dopisem, desetidenní lhůta se počítá od třetího pracovního dne ode dne odeslání.
3 – Nedojde-li k napadení, je neprodleně provedeno posouzení přezkumu a pořadí pohledávek, jimž se schvaluje seznam uznaných věřitelů vypracovaný insolvenčním správcem, pokud neobsahuje zjevnou chybu, a podle zmíněného seznamu je stanoveno pořadí pohledávek.“
„Článek 131
Odpověď na napadení

1 – Na případné napadení může odpovědět jak insolvenční správce, tak i kterákoli zúčastněná strana zaujímající opačné stanovisko, včetně dlužníka.
2 – Pokud se však napadení zakládá na neoprávněném zařazení konkrétní pohledávky na seznam uznaných dlužníků, na opomenutí podmínky, jež se na pohledávku vztahuje, nebo na skutečnosti, že byla přidělena nadměrná částka nebo stanoveno vyšší pořadí, než je správné, může na ně odpovědět pouze příslušný věřitel.
3 – Podle okolností daného případu je odpověď nutno předložit do deseti dnů od uplynutí lhůty stanovené v článku 130 nebo odeslání oznámení věřiteli, jehož se napadení týká, a to pod sankcí kladného posouzení napadení.“
„Článek 132
Podávání napadení a odpovědi
Seznam pohledávek, které byly či nebyly uznány insolvenčním správcem, napadení a odpovědi jsou uvedeny v jedné příloze.“
„Článek 133
Posouzení pohledávek a účetních výkazů strany v úpadku
Ve lhůtě stanovené pro napadení a odpověď musí insolvenční správce za účelem posouzení pohledávek zúčastněnými stranami a věřitelským výborem zpřístupnit pohledávky, příslušné dokumenty týkající se pohledávek a účetní doklady strany v úpadku na vhodném místě, které je uvedeno na konci seznamu uznaných a neuznaných věřitelů.“
„Článek 134
Důkazy, kopie a upuštění od oznámení
1 – Na napadení a odpověď se vztahují ustanovení čl. 25 odst. 2.
2 – Aby mohly zúčastněné strany nahlédnout do dokumentů, musí žadatel poskytnout dvě kopie předložených dokladů, jednu kopii, která je určena k archivaci u soudu, zatímco druhou kopii si ponechává sekretariát soudu. Jsou-li doklady poskytnuty na digitálním médiu, může sekretariát pořídit jejich výtah.
3 – Výjimečně je v případech, kdy se napadení týká uznaných pohledávek a není podáno příslušným věřitelem, připojena nebo pořízena další kopie, která je předána zmíněnému věřiteli.
4 – Napadení je doručeno příslušným věřitelům pouze tehdy, pokud napadení nepodali sami.
5 – Během lhůty stanovené pro napadení a odpověď je spis k dispozici na sekretariátu soudu, aby do něj mohly zúčastněné strany nahlédnout.“
„Článek 135
Stanovisko věřitelského výboru
Do deseti dnů od uplynutí lhůty pro podání odpovědí na napadení vloží věřitelský výbor do spisu své stanovisko k napadení.“
„Článek 136
Uzavření řízení
1 – Jakmile bylo připojeno stanovisko věřitelského výboru nebo uplynula lhůta stanovená v předchozím článku, aniž by bylo toto stanovisko připojeno, soudce vyjma v případě zjevné chyby prohlásí, že pohledávky uvedené na příslušném seznamu, které nebyly napadeny, byly přezkoumány, přičemž toto prohlášení je rovnocenné soudnímu rozhodnutí. Soudce může stanovit datum a čas pro případný pokus o smír, a to do deseti dnů, přičemž vyrozumí všechny osoby, které podaly napadení a odpovědi, věřitelský výbor a insolvenčního správce, aby se mohli dostavit osobně, nebo se nechat zastupovat zplnomocněnými zástupci s potřebnými zvláštními pravomocemi.
2 – V případě pokusu o smír se pohledávky vyžadující schválení všech přítomných osob za přesně stanovených podmínek považují za uznané.
3 – Po dosažení smíru soudce řízení neprodleně uzavře, takže je možné vydat oficiální usnesení podle článků 595 a 596 občanského soudního řádu.
4 – (Zrušeno.)
5 – Za uznané se považují i všechny ostatní pohledávky, které lze uznat vzhledem k důkazům obsaženým ve spisu.
6 – Co se týká uznaných pohledávek, pravomocné oficiální usnesení má formu a účinnost soudního rozhodnutí, kterým se v souladu s právními předpisy tyto pohledávky prohlašují za přezkoumané a kterým se stanoví jejich pořadí.
7 – Vyžaduje-li přezkum některých pohledávek předložení důkazů, je pořadí všech pohledávek stanoveno v pravomocném soudním rozhodnutí, ledaže se soudce domnívá, že posuzované napadení nebrání vzhledem k dotčené částce nebo povaze neprodlenému vynesení soudního rozhodnutí, přičemž jsou plně dodržena ustanovení čl. 180 odst. 1.
8 – Pokud soudce nepokládá pokus o smír za vhodný, vydá neprodleně oficiální usnesení podle odstavce 3.“
„Článek 137
Vyšetřovací opatření
Mají-li být před řízením za účelem projednání a rozhodnutí provedena vyšetřovací opatření, nařídí soudce provedení potřebných úkonů, aby byla tato opatření dokončena do dvaceti dnů ode dne vydání příkazu, v němž jsou tato opatření stanovena, a všem zúčastněným stranám jsou poskytnuty předložené důkazy.“
„Článek 138
Stanovení data soudního jednání
Jakmile byly předloženy důkazy nebo uplynula stanovená lhůta, je do deseti dnů stanoveno datum soudního jednání za účelem projednání a rozhodnutí.“
„Článek 139
Soudní jednání
Během soudního jednání za účelem rozhodnutí v dané věci jsou dodrženy podmínky stanovené pro běžné řízení s těmito zvláštnostmi:
a) je-li to nezbytné, je ve lhůtě stanovené soudem vyslechnut insolvenční správce a věřitelský výbor;
b) důkazy jsou předloženy v pořadí, v jakém byla podána napadení;
c) během jednání vystoupí nejprve právní zástupci osob, které podaly napadení, a poté právní zástupci osob, které na napadení odpověděly, a na jejich vystoupení není možné reagovat.“
„Článek 140
Rozhodnutí
1 – Po ukončení soudního jednání za účelem vynesení rozhodnutí rozhodne soudce do deseti dnů o přezkumu a pořadí pohledávek.
2 – Stanovené pořadí je obecné pro majetek v majetkové podstatě a zvláštní pro majetek, na nějž se vztahují věcné záruky a přednostní práva věřitelů.
3 – V pořadí pohledávek není přiznána přednost v důsledku soudní hypotéky nebo hypotéky vyplývající ze zástavy. Náklady uhrazené žadatelem nebo věřitelem však představují pohledávky za majetkovou podstatou.“

13 Jaká pravidla platí pro rozdělování výtěžku? Jaké je pořadí pohledávek a práv věřitelů?

Pravidla vztahující se na vyplacení věřitelů stanoví rozdíly v zacházení v závislosti na tom, zda se jedná o zaručené, přednostní, obecné nebo podřízené pohledávky. Tato pravidla jsou stanovena v článcích 172 až 184 zákona CIRE. V těchto ustanoveních se rovněž stanoví: možnost, že úhrada dluhu třetí osoby podléhá subrogaci, a opatření platná v případě společné odpovědnosti dlužníků.

„Článek 172

Úhrada pohledávek za majetkovou podstatou

1 – Před uhrazením insolvenčních pohledávek odečte insolvenční správce z majetkové podstaty aktiva nebo nároky, jež jsou nezbytné k uhrazení pohledávek za touto majetkovou podstatou, včetně pohledávek, které lze předpokládat do ukončení řízení.

2 – Pohledávky za majetkovou podstatou jsou v náležitém poměru přiřazeny k výnosům z majetkové podstaty a s ohledem na přebytky k výtěžku z každé věci, movité či nemovité; přidělená částka však nepřesáhne 10 % výtěžku z majetku, na nějž se vztahují věcné záruky, ledaže je to nezbytné k uhrazení pohledávek za majetkovou podstatou v plné výši, nebo pokud není vyloučena úhrada zaručených pohledávek v plné výši.

3 – Pohledávky za majetkovou podstatou jsou uhrazeny k příslušnému dni splatnosti bez ohledu na stav řízení.

4 – Je-li zahájeno řízení za účelem ověření nároku na navrácení nebo oddělení majetku, který již byl prodán, a pokud byla podána příslušná námitka, zůstává příslušná částka odpovídající výtěžku z prodeje, jestliže ji lze určit, v úschově a je vyloučena z plateb pro věřitele majetkové podstaty nebo insolvenční věřitele, přičemž účinky námitky jsou i nadále platné. Nelze-li výtěžek stanovit, zůstává v úschově částka odpovídající položkám v inventárním soupisu. Přiměřeně se použijí ustanovení čl. 180 odst. 2 a 3.“

„Článek 173

Vyplacení insolvenčních pohledávek

Vyplacení insolvenčních pohledávek se vztahuje pouze na pohledávky, které byly v pravomocném soudním rozhodnutí označeny za přezkoumané.“

„Článek 174

Vyplacení věřitelů se zaručenými pohledávkami

1 – Aniž jsou dotčena ustanovení čl. 172 odst. 1 a 2, jsou po prodeji majetku zatíženého věcnými zárukami a odečtení příslušných výdajů neprodleně vyplaceni věřitelé se zaručenými pohledávkami, přičemž je dodrženo příslušné pořadí. Co se týká věřitelů, kteří nejsou vyplaceni v plné výši a vůči nimž je dlužník odpovědný celým svým majetkem, příslušné zůstatky jsou zařazeny mezi obecné pohledávky, přičemž jsou nahrazeny odhadované zůstatky, pakliže se neshodují.

2 – Před prodejem majetku se s odhadovaným zůstatkem uznaným jako obecná pohledávka počítá v rozdělení mezi obecné věřitele. Částky odpovídající rozdělení však musí zůstat v úschově do potvrzení skutečného zůstatku. Zrušení je povoleno, jakmile jsou částky potvrzeny.

3 – Úhrada nevymahatelného dluhu třetí osoby:

a) se neuskuteční za předpokladu uvedeného v čl. 164 odst. 5 první části nebo v případě, že se příslušný věřitel záruky vzdá;

b) nemůže překročit výši dluhu, která je aktualizována ke dni platby podle čl. 91 odst. 2;

c) znamená převzetí práv věřitele úměrně vyplacené částce ve vztahu k výši dluhu, která je aktualizována za stejných podmínek.“

„Článek 175

Vyplacení přednostních věřitelů

1 – Přednostní pohledávky budou vyplaceny z majetku nepřiděleného existujícím věcným zárukám podle příslušného pořadí a v poměru k částkám, s ohledem na něž mají stejné přednostní pořadí.

2 – Přiměřeně se použijí ustanovení čl. 174 odst. 1 a 2 druhé části.“

„Článek 176

Vyplacení obecných věřitelů

Obecní věřitelé jsou vyplaceni v poměru ke svým pohledávkám, nepostačuje-li majetková podstata k úhradě jejich pohledávek v plné výši.“

„Článek 177

Vyplacení podřízených věřitelů

1 – K vyplacení podřízených pohledávek dojde až po vyplacení obecných pohledávek v plné výši, a to v pořadí, v jakém jsou tyto pohledávky uvedeny v článku 48, úměrně příslušným částkám, jak je uvedeno v témže pododstavci, pokud majetková podstata nepostačuje k jejich úhradě v plné výši.

2 – Panuje-li shoda ohledně pořadí podřízených pohledávek, mohou strany přidělit určité pohledávce jiné přednostní pořadí, než jak vyplývá z článku 48.“

„Článek 178

Částečné rozdělení

1 – V případě úschovy částek zajišťujících rozdělení nejméně 5 % hodnoty přednostních, obecných nebo podřízených pohledávek, předloží soudní insolvenční správce plán a rozvrh rozdělované podstaty, jež by měly být podle jeho názoru provedeny a které jsou připojeny ke spisu v hlavním řízení spolu se stanoviskem věřitelského výboru, pokud takovýto výbor existuje.

2 – Soudce rozhodne o platbách, které pokládá za odůvodněné.“

„Článek 179

Výplata v případě společně odpovědných dlužníků

1 – Nachází-li se kromě strany v úpadku v téže situaci jiný společně odpovědný dlužník, neobdrží věřitel žádnou částku bez předložení osvědčení, které potvrzuje částky získané v rámci insolvenčního řízení týkajícího se ostatních dlužníků; o platbě v rámci jiných řízení informuje rovněž insolvenční správce.

2 – Společně odpovědný dlužník, který hradí dluh pouze částečně, nemůže být v insolvenčním řízení týkajícím se spoludlužníků vyplacen, aniž by byl vyplacen v plné výši věřitel.“

„Článek 180

Preventivní opatření

1 – Je-li proti rozhodnutí o přezkumu a stanovení pořadí pohledávek podán opravný prostředek nebo námitka v probíhajícím řízení, považují se pohledávky osob, které podaly námitku, nebo pohledávky, jichž se týká opravný prostředek, za podmíněně přezkoumané, přičemž v tomto případě se jako částka za účelem rozdělení určí maximální částka, která může vyplývat z povědomí o těchto pohledávkách. Částky takto přidělené však zůstávají v úschově.

2 – Po vynesení pravomocného rozhodnutí o opravném prostředku nebo námitce je schváleno zrušení uložených částek, je-li to nezbytné, nebo je podle okolností daného případu provedeno rozdělení mezi věřitele. Dojde-li k částečnému zrušení, je rozdělení založeno na zbývající částce.

3 – Osoby, které kvůli podanému opravnému prostředku nebo námitce neumožnily zrušení částky a v jejichž neprospěch bylo v řízení o tomto opravném prostředku nebo námitce rozhodnuto, odškodní poškozené věřitele a z částky, u níž došlo k prodlení, uhradí úroky z prodlení v zákonem stanovené výši, a to ode dne rozdělení, v němž byla dotyčná částka zahrnuta.

4 – Je-li podána námitka poté, co bylo provedeno rozdělení majetkové podstaty, je v rámci následných rozdělení dotyčným věřitelům přiznána dodatečná částka, která je nezbytná k zajištění rovnosti s rovnocennými věřiteli, aniž by byla dotčena částka, která je dosud v úschově, pokud nebylo dosud vydáno pravomocné rozhodnutí.“

„Článek 181

Pohledávky s odkladnou podmínkou

1 – Pohledávky s odkladnou podmínkou jsou v rámci částečného rozdělení uspokojeny v nominální výši. Přidělené částky však zůstávají v úschově, dokud není podmínka splněna.
2 – V rámci konečného rozdělení však v případě, není-li podmínka splněna:
a) nebudou vzaty v úvahu pohledávky, které nemají žádnou hodnotu kvůli zjevné nepravděpodobnosti ověření podmínky, přičemž v tomto případě budou částky v úschově podle předchozího odstavce rozděleny mezi ostatní věřitele;
b) nenastane-li situace uvedená v předchozím písmenu, uloží insolvenční správce u úvěrové instituce částku odpovídající nominální hodnotě pohledávky, která bude předána věřiteli, jakmile je odkladná podmínka splněna, nebo je rozdělena mezi ostatní věřitele poté, co je jisté, že splnění této podmínky není možné.“
„Článek 182
Konečné rozdělení
1 – Byla-li ukončena likvidace majetkové podstaty, přidělení a konečné rozdělení provede sekretariát soudu poté, co byl proveden postup za účelem výpočtu nákladů. Ukončením likvidace není dotčena činnost dlužníka vytvářející příjmy, které budou započítány do majetkové podstaty.
2 – Zbylé peněžní prostředky po likvidaci, které nepokrývají alespoň výdaje na rozdělení, jsou přiděleny orgánu ministerstva spravedlnosti odpovědnému za finanční a majetkovou správu.
3 – Insolvenční správce může během řízení podat návrh na přidělení a konečné rozdělení, k němuž jsou přiloženy příslušné podklady, a tyto informace schválí sekretariát.“
„Článek 183
Platby
1 – Aniž by byla zapotřebí zvláštní žádost, jsou veškeré platby provedeny přednostně prostřednictvím bankovního převodu na IBAN příslušného příjemce a příslušná částka je převedena z účtu majetkové podstaty.
2 – Není-li možné provést platbu pohledávky podle předchozího odstavce, použije insolvenční správce šek vystavený z účtu majetkové podstaty.
3 – Není-li šek předložen k proplacení do jednoho roku ode dne doručení věřiteli, platnost příslušné pohledávky zaniká a částka se vrátí Úřadu pro finanční řízení a infrastrukturu soudů Ministerstva spravedlnosti (Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça, I. P.)
4 – Použití jakéhokoli způsobu platby podle odstavců 1 a 2 nezbavuje insolvenčního správce povinnosti splnit právní nebo smluvní požadavky stanovené s ohledem na použití účtu majetkové podstaty. Přiměřeně se použije čl. 167 odst. 2.“
„Článek 184
Zůstatek
1 – Postačují-li výnosy z likvidace k uhrazení insolvenčních pohledávek v plné výši, předá insolvenční správce zůstatek dlužníkovi.
2 – Není-li dlužníkem fyzická osoba, předá insolvenční správce část zůstatku zúčastněným osobám, kterým by náležel v případě, že by k likvidaci došlo mimo insolvenční řízení, nebo se insolvenční správce řídí jinými ustanoveními právních a správních předpisů.“

14 Jaké jsou podmínky pro skončení insolvenčního řízení a jeho účinky (zejména vyrovnáním)?

Podmínky a účinky ukončení insolvenčního řízení jsou stanoveny v článcích 231 až 234 zákona CIRE. Tato ustanovení se týkají situací, kdy: existuje schválený insolvenční plán, nebrání-li obsah tohoto plánu ukončení řízení; skončení insolvenčního řízení; likvidace a konečné rozdělení a nedostatečná majetková podstata.
„Článek 231
Ukončení na žádost dlužníka
1 – Žádost dlužníka o ukončení řízení z důvodu skončení platební neschopnosti je doručena věřitelům, aby mohli do osmi dnů ukončení řízení napadnout, pokud si to přejí. Použijí se ustanovení čl. 41 odst. 3 a 4.
2 – K žádosti dlužníka, která se nezakládá na skončení platební neschopnosti, jsou přiloženy dokumenty, které potvrzují souhlas všech věřitelů, kteří přihlásili své pohledávky, je-li žádost podána po lhůtě stanovené za tímto účelem, nebo v opačném případě všech známých věřitelů.
3 – Před vydáním rozhodnutí o žádosti vyslechne soudce v kterémkoli z těchto případů insolvenčního správce a věřitelský výbor, pokud takovýto výbor existuje.“
„Článek 232
Ukončení kvůli nedostatečné majetkové podstatě
1 – Je-li zjištěno, že majetková podstata nepostačuje k uhrazení nákladů řízení a zbývajících pohledávek za majetkovou podstatou, informuje insolvenční správce o této skutečnosti soudce; soudce může být informován rovněž automaticky.
2 – Po vyslechnutí dlužníka, schůze věřitelů a věřitelů majetkové podstaty prohlásí soudce insolvenční řízení za ukončené, pokud zúčastněná strana nesloží na příkaz soudu obnos stanovený soudem jako částka, která se přiměřeně považuje za nezbytnou k zajištění úhrady nákladů řízení a zbývajících pohledávek za majetkovou podstatou.
3 – Po ukončení postupu za účelem výpočtu nákladů sekretariát soudu po uhrazení nákladů rozdělí peněžní částky dostupné v majetkové podstatě mezi věřitele majetkové podstaty úměrně jejich pohledávkám.
4 – Jakmile bylo potvrzeno, že majetková podstata nepostačuje, může insolvenční správce neprodleně příslušnou likvidaci přerušit.
5 – Pokud bylo insolvenční řízení ukončeno kvůli nedostatečné majetkové podstatě, pokračuje v případě, že bylo zahájeno řízení za účelem posouzení míry zavinění úpadku, jež nebylo dosud ukončeno, toto řízení v omezené formě.
6 – Ustanovení předchozích odstavců se nepoužijí, pokud se na dlužníka vztahuje odklad úhrady nákladů podle čl. 248 odst. 1, a to po dobu platnosti tohoto odkladu.
7 – Má se za to, že majetková podstata nepostačuje, je-li hodnota majetku nižší než 5 000 EUR.“
„Článek 233
Účinky ukončení řízení
1 – Jakmile bylo řízení ukončeno, a aniž jsou dotčena ustanovení čl. 217 odst. 5 s ohledem na zvláštní bezprostřední účinky rozhodnutí o schválení insolvenčního plánu:
a) veškeré účinky plynoucí z prohlášení úpadku zaniknou a dlužník má opět právo nakládat se svým majetkem a řídit svou činnost, aniž by byly dotčeny účinky hodnocení úpadku jako zaviněného a ustanovení následujícího článku;
b) plnění úkolů věřitelského výboru a insolvenčního správce je ukončeno s výjimkou úkolů týkajících se předkládání účetních výkazů a případně úkolů stanovených v insolvenčním plánu;
c) insolvenční věřitelé mohou uplatnit svá práva vůči dlužníkovi bez omezení kromě omezení stanovených v insolvenčním plánu a plánu splácení pohledávek a v čl. 242 odst. 1, přičemž za tímto účelem je vykonatelným titulem soudní rozhodnutí o schválení plánu splácení pohledávek a soudní rozhodnutí o přezkumu pohledávek nebo rozhodnutí vydané v rámci pozdějšího přezkumu případně spolu se soudním rozhodnutím, kterým se schvaluje insolvenční plán;

d) věřitelé majetkové podstaty mohou uplatnit vůči dlužníkovi nároky, které nebyly uspokojeny.
2 – Ukončení insolvenčního řízení před konečným rozdělením má za následek:
a) zrušení úkonů ve prospěch majetkové podstaty, které pozbyly účinku, s výjimkou situací, kdy insolvenční plán svěřuje insolvenčnímu správci pravomoci k obhajobě v případě žalob k napadení tohoto zrušení, jakož i v případech, kdy již toto zrušení nelze napadnout kvůli běhu lhůty stanovené v článku 125 nebo kdy je napadení zamítnuto pravomocným rozhodnutím;
b) zrušení probíhajících řízení za účelem přezkumu pohledávek a vrácení a oddělení majetku, který již byl zlikvidován, nebylo-li dosud vydáno soudní rozhodnutí o přezkumu a pořadí pohledávek, jak je stanoveno v článku 140, nebo pokud ukončení vyplývá ze schválení insolvenčního plánu, přičemž v tomto případě pokračuje řízení o opravných prostředcích podaných proti tomuto rozhodnutí až do jejich ukončení, stejně jako soudní řízení, u nichž si to navrhovatelé nebo dlužník přejí, a to ve lhůtě 30 dnů;
c) zrušení probíhajících řízení proti osobám právně odpovědným za dluhy strany v úpadku navržených insolvenčním správcem, pokud insolvenční plán neuděluje insolvenčnímu správci pravomoc pokračovat v těchto řízeních.
3 – Za náklady na řízení k napadení zrušení úkonů ve prospěch majetkové podstaty, jež jsou potvrzeny podle odst. 2 písm. a), nese odpovědnost majetková podstata, je-li řízení ukončeno kvůli nedostatečnosti majetkové podstaty.
4 – S výjimkou řízení za účelem přezkumu pohledávek jsou soudní řízení, která jsou závislá na insolvenčním řízení a která nejsou zrušena podle odst. 2 písm. b) nebo v nichž nesmí insolvenční správce podle insolvenčního plánu pokračovat, oddělena od daného řízení a postoupena příslušnému soudu. Dlužník má poté s ohledem na dané řízení výlučnou legitimaci, bez ohledu na oprávněnost nebo souhlas druhé strany.
5 – Do deseti dnů od ukončení řízení předá insolvenční správce soudu za účelem archivace veškeré dokumenty týkající se řízení, které má k dispozici, jakož i veškeré účetní doklady dlužníka, jež není nutné dlužníkovi vrátit.
6 – Je-li insolvenční řízení ukončeno, aniž by bylo zahájeno řízení za účelem posouzení míry zavinění úpadku podle čl. 36 odst. 1 písm. i), soudce v rozhodnutí výslovně uvede, že úpadek není úmyslný, jak je stanoveno v článku 230.
7 – Ukončení insolvenčního řízení podle čl. 230 odst. 1 písm. e) v případě, že jsou k dispozici aktiva nebo nároky k likvidaci, určuje pouze začátek lhůty pro rozdělení disponibilního příjmu.“
„Článek 234
Účinky na obchodní společnosti
1 – Je-li ukončení řízení založeno na schválení insolvenčního plánu, který předpokládá zachování obchodní společnosti, nevyžaduje obnovení činnosti rozhodnutí partnerů.
2 – Partneři mohou rozhodnout o obnovení činnosti, zakládá-li se ukončení řízení na čl. 230 odst. 1 písm. c).
3 – Po konečném rozdělení a registraci ukončení řízení se společnost považuje za zaniklou.
4 – Je-li řízení ukončeno kvůli nedostatečné majetkové podstatě, řídí se likvidace společnosti právním režimem pro správní řízení o zrušení a likvidaci obchodních společností. Soudce musí o ukončení řízení a o majetku společnosti uvědomit příslušný rejstřík.“

Účinky na fyzické osoby

Je-li dlužníkem fyzická osoba, může být na žádost zproštěna insolvenčních pohledávek, které nebyly uhrazeny v plné výši během insolvenčního řízení nebo do pěti let od ukončení řízení, jak je stanoveno v článcích 235 až 248 zákona CIRE.
Zproštění fyzické osoby od závazků, je-li přípustné, vyžaduje odevzdávání disponibilního příjmu dlužníka svěřenskému správci, kterého vybere soud, po dobu pěti let od ukončení insolvenčního řízení (doba odevzdávání příjmu). Na konci každého roku během doby odevzdávání příjmu použije svěřenský správce obdržené částky: a) k úhradě nezaplacených nákladů insolvenčního řízení; b) k platbě pro orgán ministerstva spravedlnosti odpovědný za finanční a majetkovou správu, která je určena na odměnu a uhrazení vynaložených výdajů insolvenčního správce a svěřenského správce; c) k zaplacení vlastní odměny a výdajů; d) k rozdělení zbývající částky mezi insolvenční věřitele podle ustanovení o vyplacení věřitelů uložených v insolvenčním řízení.
Po skončení doby odevzdávání příjmu může soud zprostit dlužníka jeho závazků, přičemž v tomto případě jsou všechny insolvenční pohledávky, které nejsou ke dni zproštění závazků uhrazeny, zrušeny, včetně pohledávek, jež nebyly přihlášeny nebo přezkoumány. Zproštění závazků se však netýká: a) pohledávek na výživném; b) náhrady škody kvůli protiprávnímu jednání dlužníka; c) pohledávek v souvislosti s pokutami a jinými peněžními sankcemi za trestné činy nebo správní přestupky; d) daňových pohledávek.

15 Jaká práva mají věřitelé po skončení insolvenčního řízení?

Práva věřitelů po skončení insolvenčního řízení byla uvedena v odpovědi na předchozí otázku. Po skončení řízení mohou insolvenční věřitelé v zásadě uplatnit svá práva vůči dlužníkovi bez jakéhokoli omezení vyjma omezení stanovených v případném insolvenčním plánu a v plánu splácení pohledávek a v čl. 242 odst. 1 zákona CIRE.
Za účelem uplatnění jejich práv je vykonatelným titulem soudní rozhodnutí o schválení plánu splácení pohledávek a soudní rozhodnutí o přezkumu pohledávky nebo případně rozhodnutí vydané v rámci následného přezkumu spolu se soudním rozhodnutím, kterým se schvaluje insolvenční plán.
V čl. 242 odst. 1 zákona CIRE se uvádí, že v případě zproštění fyzické osoby jejích závazků není přípustná exekuce na majetek dlužníka určený k uspokojení insolvenčních pohledávek během doby odevzdávání příjmu.
Insolvenční řízení se považuje za skončené v době stanovené v článku 230 zákona CIRE. Doba skončení řízení bude záviset na okolnostech, které určují ukončení řízení:
„Článek 230
Doba ukončení řízení
1 – Pokračuje-li řízení po prohlášení úpadku, může soudce rozhodnout o ukončení řízení:
a) po konečném rozdělení, aniž by byla dotčena ustanovení čl. 239 odst. 6;
b) poté, co se stalo pravomocným rozhodnutí o schválení insolvenčního plánu, nebrání-li tento plán ukončení řízení;
c) na žádost dlužníka, pokud se dlužník nenachází v úpadkové situaci nebo pokud s tím souhlasí všichni věřitelé;
d) pokud insolvenční správce potvrdí, že majetková podstata nepostačuje k uhrazení nákladů řízení a ostatních dluhů;
e) nebylo-li o ukončení řízení rozhodnuto v původním usnesení o zproštění závazků podle čl. 237 písm. b).
2 – Rozhodnutí o ukončení s odůvodněním je doručeno věřitelům a je zveřejněno a zaregistrováno podle článků 37 a 38.“

16 Kdo ponese náklady vzniklé v insolvenčním řízení?

Náklady a výdaje vzniklé v insolvenčním řízení se považují za pohledávky za majetkovou podstatou, jak je stanoveno ve výše zmíněném článku 51 zákona CIRE.
Před uhrazením insolvenčních pohledávek odečte insolvenční správce z majetkové podstaty aktiva nebo nároky, jež jsou nezbytné k uhrazení nákladů a výdajů vzniklých v řízení, včetně nákladů a výdajů, které lze předpokládat do ukončení řízení. Úhrada nákladů a výdajů vzniklých v řízení je přidělena podle výše zmíněného článku 172 zákona CIRE.

V případě zproštění fyzické osoby od závazků použije svěřenský správce obdržené částky na konci každého roku během doby odevzdávání příjmu nejprve k úhradě nákladů a výdajů vzniklých v řízení v souladu s článkem 241 zákona CIRE.

17 Jaká pravidla platí pro neplatnost, odporovatelnost nebo neúčinnost právních jednání poškozujících společný zájem věřitelů?

V článcích 120 až 127 zákona CIRE je stanovena možnost zrušení úkonů, které poškozují společné zájmy věřitelů, pokud jsou splněny podmínky stanovené v těchto článcích.

„Článek 120

Obecné zásady

1 – Úkony poškozující majetkovou podstatu, které byly provedeny během dvou let před zahájením insolvenčního řízení, mohou být zrušeny ve prospěch majetkové podstaty.

2 – Za úkony poškozující majetkovou podstatu se pokládají úkony, které snižují, maří, zabraňují, ohrožují nebo odkládají vyplacení insolvenčních věřitelů.

3 – Jakékoli úkony uvedené v následujícím článku, a to i provedené či neprovedené mimo stanovené lhůty, se považují za úkony poškozující majetkovou podstatu, nejsou-li předloženy důkazy prokazující opak.

4 – S výjimkou případů uvedených v následujícím článku předpokládá zrušení úkonů zlou víru třetí osoby s ohledem na provedené či neprovedené úkony během dvou let před zahájením insolvenčního řízení, na nichž se podílela osoba se zvláštním vztahem ke straně v úpadku, nebo z nichž měla prospěch osoba se zvláštním vztahem ke straně v úpadku, ačkoliv tento zvláštní vztah v té době neexistoval.

5 – Zlou vírou se rozumí povědomí o kterékoli z níže uvedených okolností v době provedení daného úkonu:

a) o tom, že se dlužník nachází v úpadkové situaci;

b) o škodlivé povaze daného jednání a o tom, že dlužníkovi v té době hrozil bezprostřední úpadek;

c) o zahájení insolvenčního řízení.

6 – Právní úkony provedené v rámci zvláštního řízení o revitalizaci nebo zvláštního řízení o dohodě o splacení dluhu, jež se řídí tímto zákonem, v rámci restrukturalizačních nebo reorganizačních opatření nebo v souvislosti s přijetím opatření k řešení problémů podle § VIII obecných pravidel pro úvěrové instituce a finanční podniky schválených legislativním nařízením č. 298/92 ze dne 31. prosince 1992 nelze zrušit podle pravidel stanovených v této kapitole. Totéž platí pro transakce provedené v rámci režimu mimosoudní reorganizace podniků či jiného rovnocenného postupu stanoveného ve zvláštních právních předpisech, jež mají dlužníkovi poskytnout dostatečné finanční prostředky k zajištění životaschopné restrukturalizace.“

„Článek 121

Bezpodmínečné zrušení

1 – Níže uvedené úkony lze zrušit ve prospěch majetkové podstaty, aniž by bylo nutné splnění jiného požadavku:

a) rozdělení provedené méně než jeden rok přede dnem zahájení insolvenčního řízení, pokud byl podíl strany v úpadku v zásadě uhrazen snadno utajitelnými aktivy, obvykle nemovitostmi a jmenovitými hodnotami připadajícími ostatním dotčeným stranám;

b) úkony provedené dlužníkem bezúplatně během dvou let přede dnem zahájení insolvenčního řízení, včetně odmítnutí dědictví nebo odkazu, s výjimkou darů poskytnutých v souladu se společenskými zvyklostmi;

c) přijetí věcných záruk ze strany dlužníka s ohledem na existující závazky či jiné závazky, které je nahrazují, během šesti měsíců přede dnem zahájení insolvenčního řízení;

d) jistoty, podřízené jistoty, záruky nebo úvěrové mandáty, které strana v úpadku podepsala v období uvedeném v předchozím písmenu a které neodpovídají obchodním činnostem ve skutečném zájmu strany v úpadku;

c) přijetí věcných záruk ze strany dlužníka současně se vznikem zaručených závazků během 60 dnů přede dnem zahájení insolvenčního řízení;

f) platby či jiné úkony k ukončení závazků, jejichž datum splatnosti bylo po zahájení insolvenčního řízení a k nimž došlo šest měsíců přede dnem zahájení insolvenčního řízení, nebo po tomto dni, avšak přede dnem splatnosti;

g) uhrazení či jiný způsob zrušení závazků během šesti měsíců přede dnem zahájení insolvenčního řízení za podmínek, které nejsou obvyklé a které věřitel nemohl vyžadovat;

h) úkony za úplatu provedené stranou v úpadku v období jednoho roku přede dnem zahájení insolvenčního řízení, kdy jsou přijaté závazky zjevně vyšší než závazky druhé strany;

i) splacení úvěrů akcionářů, dojde-li k němu ve stejném období, jaké je uvedeno v předchozím písmenu.

2 – Ustanovení výše uvedeného odstavce jsou zrušena a nahrazena právními předpisy, které výjimečně vyžadují vždy zlou víru či stanoví jiné požadavky.“

„Článek 122

Platební systémy

Úkony v rámci platebního systému definovaného v čl. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 98/26/ES ze dne 19. května 1998 nebo srovnatelného systému nelze zrušit.“

„Článek 123

Forma zrušení a zánik nároků

1 – Zrušení může insolvenční správce provést doporučeným dopisem s doručenkou do šesti měsíců poté, co dotyčný úkon vyjde najevo, nikoli však po uplynutí dvou let ode dne prohlášení konkursu.

2 – Není-li obchod uzavřen, může být výjimečně rozhodnuto o jeho zrušení, aniž by byla stanovena nějaká lhůta.“

„Článek 124

Účinky s ohledem na nabyvatele

1 – Účinky zrušení úkonu s ohledem na pozdější nabyvatele předpokládají zlou víru na jejich straně vyjma v případě univerzálních právních nástupců nebo v případě bezúplatného nového převodu.

2 – Ustanovení předchozího odstavce se použijí přiměřeně na vznik nároků na majetek převedený ve prospěch třetí osoby.“

„Článek 125

Napadení zrušení úkonu

Právo napadnout zrušení úkonu zaniká po třech měsících s příslušným probíhajícím řízením navrženým proti majetkové podstatě, které závisí na insolvenčním řízení.“

„Článek 126

Účinky zrušení úkonu

1 – Zrušení úkonu má zpětné účinky a je třeba obnovit stav, který by existoval, pokud by nedošlo k provedení či opomenutí daného úkonu.

2 – Řízení zahájené insolvenčním správcem za účelem stanoveným v předchozím odstavci je závislé na insolvenčním řízení.

3 – Sankcemi vztahujícími se na třetí osoby, které neposkytly majetek nebo cenné věci, jež musí být vráceny do majetkové podstaty, ve lhůtě stanovené v soudním rozhodnutí, jsou sankce stanovené v procesním právu pro uschovatele zastavených aktiv, který je odmítne včas vydat.

4 – Předmět poskytnutý třetí osobou bude vrácen pouze tehdy, pokud jej lze identifikovat a oddělit od předmětů, které náležejí do zbývající části majetkové podstaty.
5 – Nenastane-li situace uvedená v předchozím odstavci, představuje povinnost vrátit odpovídající hodnotu pohledávku za majetkovou podstatou, která odpovídá příslušnému obohacení ke dni prohlášení úpadku, a insolvenční pohledávku s ohledem na případnou zbývající částku.
6 – Povinnost týkající se bezplatného navrácení na náklady kupujícího existuje pouze s ohledem na jeho vlastní obohacení, vyjma v případě skutečné nebo předpokládané zlé víry.“
„Článek 127
Odpůrčí žaloba (*Actio Pauliana*)
1 – Insolvenční věřitelé nemohou podávat nové odpůrčí žaloby proti úkonům dlužníka, jež insolvenční správce prohlásil za zrušené.
2 – Probíhající řízení o odpůrčích žalobách ke dni prohlášení úpadku nebo řízení navržená posléze nejsou připojena k insolvenčnímu řízení a v případě zrušení úkonu insolvenčním správcem pokračují pouze tehdy, je-li toto zrušení následně prohlášeno za neúčinné v pravomocném rozhodnutí, které je závazné s ohledem na úkony, jež insolvenční správce schválil, není-li to v rozporu s dříve rozhodnutou věcí.
3 – Je-li odpůrčí žalobě vyhověno, je zájem věřitele, který tuto žalobu podal, posouzen pro účely článku 616 občanského soudního řádu bez ohledu na změny příslušné pohledávky v důsledku případného insolvenčního plánu nebo plánu splácení pohledávek.“
Upozornění: Obsah tohoto informačního přehledu není pro kontaktní místo nebo soudy závazný a vždy je třeba nahlédnout do platných právních předpisů či jejich následných změn. Výše uvedená ustanovení zákona CIRE vycházejí ze znění legislativního nařízení č. 53/2004 ze dne 18. března 2004, včetně revize přijaté legislativním nařízením č. 84/2019 ze dne 28. června 2019.
Poslední aktualizace: 23/06/2021
Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.